

TYT

ICEBERG

TARİH

SORU BANKASI

SITKI CELİK

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

ÖSYM SORULARI

SORU SAYISI: 1798

SORU ÇÖZÜM /
KONU ANLATIM VİDEOLU

ORTA
DÜZEY

Ön Söz

Neden ICEBERG?

ICEBERG; okyanuslarda deniz akıntıları ve rüzgârlarla sürüklenerek yüzen büyük buz kütesidir. ICEBERG'in suyun üzerinde bulunan %10'luk kısmını destekleyen ve görünmesini sağlayan, suyun altındaki görünmeyen %90'lık kısmıdır. Bu kitabı hazırlarken ICEBERG'in görünmeyen kısmının görünen kısmına olan bu katkısından biz de etkilendik.

Elinizdeki kitabı; görünen bir soru bankasından öteye taşıyarak konu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak detaylı konu anlatım videoları, çözmekte zorlandığınız soru tiplerinin stratejilerini öğrenebileceğiniz çözüm videoları ve çıkmış sınav sorusu deneyimini yaşamamız için ÖSYM sınav soruları ile görünmeyen bir kısım oluşturduk.

Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyduğu yeni öğretim programlarına uymakla birlikte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu soruları inceleyerek hazırladığımız kitaplarımızla siz değerli öğrencilerimizin yükünü hafifleterek öğrenmenizi kolaylaştırmayı ve bunu kalıcı hâle getirmeyi amaçladık.

Uzman yazarımız tarafından büyük bir özveriyle hazırlanan **TYT ICEBERG Tarih Soru Bankası** kitabının sizlere yararlı olacağına ve başarı yolunda hızlı ilerlemenizi sağlayacağına gönülden inanıyoruz.

İhtiyaç duyduğunuz her an **Konu Anlatım ve Soru Çözüm Videolarıyla 7/24** yanınızdayız. Başarılar ve verimli çalışmalar diliyoruz.

Yayın Yönetmeni
Eyüp Eğlence

Yazarın Sana Mesajı Var

Sevgili Öğrencim,

Çok soru çözmek yerine, doğru hazırlanmış sorulardan çokça çözmelisiniz...

Kıymetli Öğrencim,

- Elinizde bulunan **TYT ICEBERG Tarih Soru Bankası**, ÖSYM standartları ve MEB ders kitapları ışığında hazırlanmış en yeni kitaptır.
- Yayın oluşturulurken sayısı her geçen yıl artmakta olan ve "yeni nesil" olarak ifade edilen; okuduğunu anlama, görselden veya grafikten çıkarımlar yapma, gündelik yaşamla ilişkilendirme becerilerini ölçen soruların ölçme-değerlendirme tekniklerine uygun olarak hazırlanmasına özen gösterilmiştir.
- "Yeni Nesil" TYT Soru Bankası olan elinizdeki kitap; soruları çözerken bir taraftan keyif alacağınız, diğer taraftan konu ile ilgili bilgilerinizi pekiştireceğiniz özelliklere sahiptir.
- "Yeni Nesil" sorularda yer alan anlatımlar, genellikle orijinal tarih kaynaklarından derlenmiştir. Bu yönüyle kitap, önümüzdeki sınavda sizlere avantaj sağlayacaktır.

Gülleri çekerek büyütemeyiz...

Kıymetli Öğrencim,

TYT Tarih alanındaki hazırlıklarınız gelişim kuralları içinde büyür, gelişir, yetişir. Bize düşen görev, bu gelişme sürecinde sizlere destek sağlamaktır. Elinizdeki bu kitap, sizin gelişiminiz ve iyi bir hazırlık dönemi geçirmeniz için bilimsel metotlar çerçevesinde meydana getirilmiş bir eserdir.

Zorlu hedeflere deneyimli yol göstericilerle yürünür...

İşte, elinizde bulunan TYT Soru Bankası kitabı ile içinde bulunduğunuz yarışta, sizler hedefinize yürürken her adımınıza eşlik etmeyi düşündük. Bunun için; kitapta bulunan sorular, sizlerin ders konularını daha iyi, daha detaylı ve daha kolay öğrenmenize yardımcı olması düşünülmüş hazırlanmıştır.

Sizlere sınavlarınızda ve tüm hayatınızda başarılar dilerim.

Sıtkı Çelik

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1: TARİH VE ZAMAN	7 - 17
1. Mikro Konu: Tarih Bilimi ve Tarihin Özellikleri	8
2. Mikro Konu: Zaman Bilgisi - Takvimler	16
ÜNİTE 2: İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ	18 - 29
3. Mikro Konu: Tarih Öncesi Devirler ve İlk Uygarlıklar - Anadolu Uygarlıkları ve Diğer Medeniyetler	18
4. Mikro Konu: Coğrafya ve İklimin Etkileri, Siyasi Gücün ve Hukuk Sisteminin Kaynakları	26
ÜNİTE 3: ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA	30 - 41
5. Mikro Konu: Orta Çağ'da Devlet ve Toplum - Ekonomi - Askerî Organizasyonlar ve Hukuk	30
ÜNİTE 4: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI	42 - 51
6. Mikro Konu: Türklerin Tarih Sahnesine Çıktıkları - İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk Devletlerinin Güç ve Yönetim Anlayışları	42
7. Mikro Konu: Asya Hun Devleti - Kayımlar Göçü ve Avrupa Hun Devleti - Diğer Türk Devletleri ve Toplulukları	48
ÜNİTE 5: İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU	52 - 61
8. Mikro Konu: İslam Öncesi Arap Yarımadası - Hazreti Muhammed ve Dört Halife Dönemi	52
9. Mikro Konu: Emevîler - Abbasîler ve Endülüs Emevîleri	58
ÜNİTE 6: TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ	62 - 76
10. Mikro Konu: Türklerin İslamlaşmaları ve İlk Türk İslam Devletleri	62
11. Mikro Konu: Oğuz Türkleri ve Büyük Selçuklular - Büyük Selçuklularda Kültür ve Medeniyet	68
ÜNİTE 7: YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ	77 - 89
12. Mikro Konu: Anadolu Selçuklu Devleti - İlk Türk Beylikleri - Haçlı Seferleri ve Moğol Tehdidi	78
ÜNİTE 8: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453)	90 - 101
13. Mikro Konu: Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Yılları ve Beylikten Devlete Geçiş	90
ÜNİTE 9: DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER	102 - 113
14. Mikro Konu: Devletleşme Sürecinde Askerî Yapı	102

ÜNİTE 10: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ	114 - 125
15. Mikro Konu: Devletleşme Sürecinde Osmanlı Medeniyeti	114
ÜNİTE 11: DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)	126 - 141
16. Mikro Konu: İstanbul'un Fethi - İslam Dünyası Liderliği	126
17. Mikro Konu: Osmanlı'nın Gücü ve Stratejik Rakipleri - Coğrafi Keşiflerin Etkileri	136
ÜNİTE 12: SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI	142 - 151
18. Mikro Konu: Osmanlı Merkez Teşkilatı	142
ÜNİTE 13: KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ	152 - 166
19. Mikro Konu: Klasik Dönemde Osmanlı Toplumu	152
ÜNİTE 14: DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595 - 1774)	167 - 179
20. Mikro Konu: 1595 - 1700 Yılları Arasındaki Siyasi Gelişmeler - Fetihlerden Savunmaya	168
ÜNİTE 15: DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI	180 - 191
21. Mikro Konu: Avrupa'da Değişim Çağı - Osmanlı Devleti'nde Değişim	180
22. Mikro Konu: Osmanlı Devleti'nde İsyanlar ve Düzeni Koruma Çabalar	186
ÜNİTE 16: DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET - TOPLUM İLİŞKİLERİ	192 - 201
23. Mikro Konu: İhtilaller Çağı - Osmanlı Devleti'nde Modern Orduya Geçiş	192
ÜNİTE 17: ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGELER STRATEJİSİ (1774 - 1914)	202 - 223
24. Mikro Konu: XVIII - XX. Yüzyıl Siyasi Gelişmeleri (1774 - 1914), Osmanlı - Rus Rekabeti (1768 - 1914)	202
25. Mikro Konu: XIX. Yüzyılda Sosyal Hayattaki Değişimler - Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Hareketleri - Osmanlı Devleti'nde Darbeler	216
ÜNİTE 18: XIX ve XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN SOSYO - EKONOMİK HAYAT	224 - 242
26. Mikro Konu: Osmanlı'da Sanayileşme ve Ekonomiyi Düzeltme Çabaları	224
27. Mikro Konu: Ulus Devlete Giden Süreçte Nüfus - Modern Hayattaki Sosyal Değişim	232
ÜNİTE 19: XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA	243 - 259
28. Mikro Konu: Mustafa Kemal'in Hayatı (1881 - 1919)	244
29. Mikro Konu: XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti	248
30. Mikro Konu: I. Dünya Savaşı'nda (1914 - 1918) Görülen Gelişmeler ve Savaşın Sonuçları - Mondros Mütarekesi ve Sonrasındaki Gelişmeler	252

ÜNİTE 20: MİLLÎ MÜCADELE	260 - 273
31. Mikro Konu: Millî Mücadele'de Örgütlenme Dönemi ve Amasya Genelgesi	260
32. Mikro Konu: Erzurum, Sivas ve Diğer Kongreler Dönemi, Amasya Görüşmeleri ve Misak-ı Millî	264
33. Mikro Konu: İlk TBMM Dönemi (1920 - 1923) ve Sevr Antlaşması - Kurtuluş Savaşı'nda Cephele - Sakarya Meydan Muharebesi'nden Lozan Antlaşması'na	266
ÜNİTE 21: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI	274 - 287
34. Mikro Konu: Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Atatürk İlkeleri	274
35. Mikro Konu: Türk İnkılabı ve Siyasi Alanda Yapılan İnkılaplar	278
36. Mikro Konu: Hukuk, Eğitim, Toplum ve Ekonomi Alanında Yapılan İnkılaplar	282
ÜNİTE 22: İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA	288 - 297
37. Mikro Konu: Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası ve Atatürk Sonrası Türkiye	288
ÜNİTE 23: II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA	298 - 303
38. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı'nın Nedenleri, Yayılması	298
39. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye ve Savaşın Sonuçları	300
ÜNİTE 24: II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA	304 - 311
40. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı Sonrası Türkiye - İki Kutuplu Dünya ve Türkiye - 1950'li Yıllarda Türkiye	304
ÜNİTE 25: TOPLUMSAL DEVRİM ÇAĞINDA DÜNYA VE TÜRKİYE	312 - 319
41. Mikro Konu: 1960 Sonrası Dünyadaki Gelişmeler ve Olayların Türk Dış Politikasına Etkileri - 1960 Sonrası Türkiye'de Yaşanan Siyasi Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler	312
ÜNİTE 26: XXI. YÜZYILIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA	320 - 330
42. Mikro Konu: 1990 Sonrası Türkiye ve Dünyadaki Gelişmeler	320
CEVAP ANAHTARI	331 - 336

BÖLÜM 1

ÜNİTE 1: TARİH VE ZAMAN

ÜNİTE 2: İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

ÜNİTE 3: ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA

ÜNİTE 4: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

ÜNİTE 5: İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU

ÜNİTE 6: TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE
İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. "Tarihin, kendi konusunu hayal mahsulünün bütün şekillerinden; efsane, mitos veya romanlaştırılmış tarihten kurtarması gerekir. Tarih hakikate en iyi şekilde böyle hizmet eder."

Aşağıdakilerden hangisinin Leon Halkin'in tarih bilimine dair yukarıdaki düşünceleri ile örtüştüğü söylenebilir?

- A) Olaylar arasında sebep - sonuç ilişkisi kurmak
- B) Tarihi gelişmeleri doktrin kalıplarına ayırmak
- C) Araştırmalarda belgelere dayanmak
- D) Yer ve zaman unsurunu belirlemek
- E) Objektif bir bakış açısı oluşturmak

2. En az kusurlu tarih, ancak sonucu bilinmeyen ve bitmemiş bir serüvenin geçici yorumu olabilir.

Bu cümle ile tarihin aşağıdaki hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Tarih biliminin insanı merkez kabul etmesi
- B) Tarihin devletlerin geleceği için önemli görülmesi
- C) Tarihin değişebilir özelliğinin bulunması
- D) Olayların sosyal bünyede gerçekleşmesi
- E) Tarih biliminin bugünün açıklaması olması

3. Mezopotamya medeniyetleri incelenirken bölgenin iklim ve coğrafi şartları iyi araştırılmalıdır. Toplumların günlük hayatlarını doğrudan etkileyen unsurlar onların bütün tarih geçişlerini anlamamıza da yardım eder.

Aşağıdakilerden hangisinin metinde anlatılmak istenen düşünceyi yansıttığı söylenebilir?

- A) Tarih, diğer bilimlerdeki gelişmeleri anlamaya fayda sağlar.
- B) Tarihi olaylar diğer bilimlerden yardım alınmadan aydınlatılamaz.
- C) Tarih üzerindeki tartışmalar insanı tanımaya yardım eder.
- D) Mekândan soyutlanmış bir toplum düşünülemez.
- E) Tabii bilimlerdeki gelişmeler tarihin metotları kullanılarak tespit edilebilir.

4. Kavimler Göçü ile birlikte Avrupa'da büyük göç ve nüfus hareketleri yaşanmıştır. Avrupa'nın günümüz etnik yapısını şekillendiren bu gelişme ile Orta Çağ Dönemi başlamıştır. İstanbul'un fethi ise yeni bir çağın kapısını aralamıştır. Bununla birlikte tarihteki göçler ve her fetih hareketi yeni bir çağın başlamasına yol açmamıştır.

Metinde verilen bilgilerde anlatılmak istenilenden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarihi olayların ortak yönleri vardır.
- B) Tarih, sebep - sonuç ilişkisi içerisinde değerlendirilmelidir.
- C) Tarih, yeri ve zamanı belirli olan olaylarla ilgilenir.
- D) Tarih, olayları kendine özgü çalışmalarla yorumlar.
- E) Tarihi gelişmelere bakılarak genellemelere gidilemez.

5. Toplumlar tarih bilimini öğrenerek birtakım faydalar elde etmeye çalışmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, tarih biliminin öğrenilmesi ile elde edilen bilimsel faydalardan biri değildir?

- A) İnsanın kendini tanıyarak özgün bir kimliğe kavuşması
- B) Millî menfaatlere uygun bir tarihin yazılabilmesi
- C) İnsanın içinde yaşadığı ülkeyi ve dünyayı tanıması
- D) Toplumların kültür seviyesini yükseltmesi
- E) Gelecekle ilgili gerçekçi ve akılcı planlar yapılabilmesi

- 6.

Yukarıdaki görselde yer alan mezar taşlarını inceleyebilmek için aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanmalıdır?

- A) Nüzmematik
- B) Heraldik
- C) Antropoloji
- D) Diplomasi
- E) Paleografi

7. Tarihî olaylar değişimin etkisinden payını alır. Hiçbir değişim dün ile bugün arasındaki akışı bozamaz.

Buna göre,

- I. Tarihî olaylar arasında süreklilik vardır.
II. Olaylarla ilgili yasalar konulabilir.
III. Tarihî olaylar arasında sebep sonuç ilişkisi bulunur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Tarih biliminin konusu geçmişteki insan faaliyetleri, insanlar tarafından oluşturulan eserler ve farklı sebeplerle meydana gelen değişimlere dair her şeydir.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi tarih biliminin konusu olamaz?

- A) Orta Asya'da kuraklık ve kıtlık görülmesi
B) Sanayi Devrimi'nin yaşanması
C) Coğrafi Keşiflerle yeni bölgelere ulaşılması
D) Semavi bir din olarak İslamiyet'in doğması
E) Avrupa'da salgın hastalıkların görülmesi

9. Tarih, hakikatte meydana gelmiş olaylarla ilgilidir. Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır ve gerçek ancak belgelerin eleştirisiyle ortaya çıkar.

Aşağıda verilenlerden hangisi, tarih bilimi hakkındaki yukarıda yer alan bakış açısı ile örtüşür?

- A) Tarih geçmiş ile gelecek arasındaki köprüdür.
B) Şu anda akmakta olan ırmak, az önce akan ırmak değildir.
C) Tarih, geçmişte yaşanan olaylardan ders almaktır.
D) Yaşanan olayla ilgili kaynak yoksa, tarih de yoktur.
E) Tarih, tarihçi ile olgular arasındaki kesintisiz süreçtir.

10. Kölelik, eski Yunan ve Roma döneminde günümüzün aksine gayet sıradan ve doğal kabul edilen bir uygulama olmuştur. Dönemin yöneticilerine ve toplumlarına göre temel toplumsal kurumların arasında yer almıştır.

Bu bilgiyi öğrencilerine anlatmak isteyen bir tarihçi, tarih bilimi ile ilgili aşağıdaki hangi cümleyi kurmalıdır?

- A) Tarihi daima zamanların ışığı, olayların hazinesi, davranış ve adaletin kaidesi olarak değerlendirmek boşuna değildir.
B) Tarih, dünde kalanların gerçek hikâyesi ise ona bugünden bakmak yerine hep birlikte düne gitmeliyiz.
C) Tarih öğrenimi ile bilgi aktarımı olmasaydı, insanlar önceki kuşakların yaptıklarını öğrenemezdi.
D) Modern devletler siyasi ve ekonomik hâkimiyetlerini güçlendirebilmek için insan gücünü bir araç olarak kullanmıştır.
E) Tarih, tarihçi ile olaylar arasında devamlı bir etkileşim, geçmişle günümüz arasında bitmeyen bir diyalogdur.

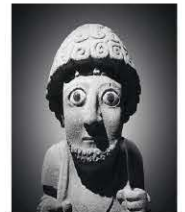
- 11.

I.

II.

III.

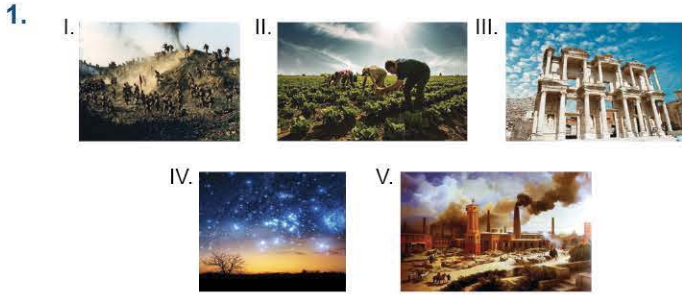
IV.

V.

Yukarıda yer alan görsellerden hangisi ikinci el kaynaklar grubunda yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Yukarıdaki görsellerden hangisinin tarih biliminin inceleme alanına girdiği söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Tarih ancak şahitliklere dayalı olarak yazıldığından, tarihte hakikatleri ortaya çıkarmak, üç temel işleme indirgenir; her şeyden evvel şahitlikleri araştırmak, sonra onları kontrol etmek ve nihayet onları anlamaktır.

Buna göre tarihî olaylarla ilgili araştırma yapabilmek için aşağıdaki yöntemlerden hangisinin bilimsel bir yaklaşım olabileceği söylenemez?

- A) Tarihî bilgiler tenkit süzgecinden geçirilmelidir.
B) Olaya dair farklı kaynakların taraması yapılmalıdır.
C) Doğru bilgilerle yanlış olanlar birbirinden ayrılmalıdır.
D) Olay dönemine ait kaynaklara ulaşılmaya çalışılmalıdır.
E) Tarih araştırmalarında sağduyulu olunmalıdır.

3. Tarih, bütün çağları ve bütün ülkeleri bize açar. İnsanların faaliyetlerini, hatalarını gözlerimizin önüne serer ve kazandırdığı hikmetli düşüncelerle kısa zamanda bize en mahir hocaların derslerinden çok daha üstün bir ihtiyat kazandırır. **Montesquieu'nun yukarıdaki sözlerle anlatmak istediği düşünce ile aşağıdakilerden hangisi arasında bir bağ kurulabilir?**

- A) Tarihi öğrenmekten daha önemli olanı, onu gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarabilmektir.
B) Tarih, toplumların geçmişten ders çıkarmasına yardımcı olarak onlara tecrübe kazandırır.
C) Tarihi yazanlar, tarihi yapanlara sadık kalmadıkça hakikatler gün yüzüne çıkamaz.
D) Tarih, insanların başlarından geçenleri kaydetme yoluyla edinilen bilgidir.
E) Tarihî olaylara günümüz değer yargılarıyla yaklaşılmalı, olayın yaşandığı dönemin şartları anlaşılmalıdır.

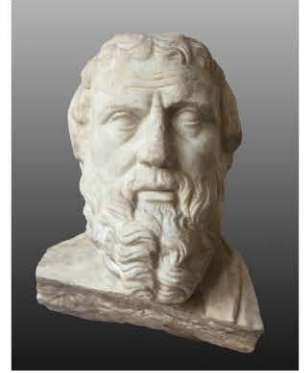
4. Tarihçiler doğa olaylarının;

- I. oluşum süreçleri,
II. insanlar üzerindeki etkisi,
III. bilimsel özellikleri

yönlerinden hangilerini araştırmalarına konu edinirler?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. "Argos'a gelen Fenikeliler, diye anlatıyorlar, mallarını sergilemişler. Beşinci ya da altıncı günü pek çoğunu elden çıkarmışlardır ki, bir küme kadın deniz kıyısına çıkagelmiş, kralın kızı da aralarındaymış. Adı, Yunanların da dedikleri gibi İo idi ve İnakhos'un kızıydı. Bu kadınlar, gemilerin arka tarafında ve oldukça yakınında durup beğendikleri şeyleri satın almaya koyulmuşlar, derken Fenikeliler hep birden üzerlerine atılmışlar, çoğu kaçıp kurtulmuş, ama İo yakalananlar arasındaymış, sonra gemilerine atlayıp Mısır'a doğru dümen tutmuşlar ve gözden kaybolmuşlar. İşte İo, Perslere göre ve Yunanların dediklerinin tersine, Mısır'a böyle gelmiş ve çarpışmalar böyle başlamış, çünkü Yunanlar ki, ille de onlardır denemez, bence belki de Giritliydi, daha sonra Fenike'deki Tyr'a yanaşmış ve kral kızı Europe'yi kaçırmışlardır. Böylece iki taraf ödemiş oluyordu; ama sonraki ikinci saldırı Yunanlara yüklenmelidir diyor bizimkiler." **Herodot'un naklettiği mücadelenin anlatım şekline bakılarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?**

- A) Doğruluğunu ispatlayamadığı olaylar hakkında yorum yapmaktan kaçınmıştır.
B) Okuyuculara olaylarla ilgili farklı bakış açılarını aktarmaya çalışmıştır.
C) Kendinden çok önceki olayları yazmış ve bunları şüpheye yer bırakmayacak bir şekilde aktarmıştır.
D) Gerçekliği tam belli olmayan olayları farklı kaynaklardan aktarmıştır.
E) Rasyonele yakın bir sözlü anlatım geleneği benimsemiştir.

Yukarıda yer alan gelişmeler ve ilgili olduğu alan eşleştirmelerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Tarihî olayların anlatılmasındaki en önemli unsurların başında kaynaklar gelmektedir.

Aşağıda verilen kaynaklardan hangisinin tarihî bir olayın aydınlatılmasında diğerlerine göre daha güvenilir olduğu söylenebilir?

- A) Efsaneler B) Menkıbeler
C) Destanlar D) Arkeolojik buluntular
E) Sözlü edebî eserler

8. Tarih bilimi geçmişini konu edinen bir bilim dalıdır. Geçmiş ise oldukça karmaşık ve fazla bilgi barındırır.

Buna göre, tarihî geçmişin daha kolay araştırılabilmesi için tarihçilerin uyguladığı yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tenkit B) Tahlil C) Terkip
D) Tespit E) Tasnif

9. Tarih, insanların gerçekleştirdiği faaliyetleri, yer ve zaman göstererek, belgeler ışığında ve sebep - sonuç ilişkisi içinde inceleyen bilim dalıdır.

Verilen tanımda aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Objektiflik ilkesine
B) Belgelerin yazılı olmasına
C) Olaylara etki eden unsurlara
D) İnsan - mekân ilişkisine
E) Olayların bıraktığı etkilere

10. Birinci elden kaynaklar, olayın geçtiği döneme ait olan belge ve bulgulardır.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisinin bu kaynak grubundan olduğu söylenebilir?

- A) İskender İmparatorluğu'nun insanlık medeniyetine sunduğu katkıları konu alan doktora tezi
B) Halil İnalcık'ın Osmanlı Devleti'nin tarihini konu alan kitabı
C) Ahmet Cevdet Paşa'nın anlatımına yaradılıştan başladığı tarih kitabı
D) Divân-ı Hümâyün'da alınan kararların yazıldığı Mühimme defterleri
E) İstanbul'un fethini tasvir eden ve İstanbul'da bulunan Panorama 1453 Müzesi

11. "Tarih, hakikatleri aramak ve olayların sebeplerini ortaya çıkarmaktır. Olayların özellikleri ve sebepleri hakkındaki bilgiler derindir."

İbn-i Haldun'un tarih bilimine dair sözleri ile vurgulamak istediği husus aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Tarih biliminin sosyal ve beşerî bir alan üzerine inşa edilmesi
B) Her bir olayın oluş koşullarının ve sonuçlarının farklılık arz etmesi
C) Araştırmaların olayların kökenlerine inilerek ve çok yönlü olarak yapılması
D) Geçmiş olayların incelenmesinde yaşandığı dönemin özelliklerinin dikkate alınması
E) Tarih araştırmaları yapılırken diğer bilimlerden de yardım alınması

1.

I. Agamemnon maskesi

II. Denizati broşu

III. Staffordshire hazinesinden bir parça

IV. Etnik kültüre ait bir buluntu

V. Kil tablet

Üniversitede arkeoloji hocası olan Zeynep Hanım akademik kazı çalışmaları esnasında görseldeki buluntularla karşılaşmıştır.

Zeynep Hanım'ın ele geçirdiği buluntulardan hangisinin tarih öncesi döneme ait olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Tarih biliminde en çok ihtiyaç duyulan öge, namuslu insan unsurudur. Esasen tarihin kendisi renksiz ve duygusuz değildir. Olayların ve olguların kendisinden bahsettiği görülmemiştir. Bilim insanları, tarihçilerin hiçbir ülkeye ve hiçbir döneme ait olmamasını isterler. Onlardan beklenen görev, iyi bir ressam kimliğine bürünmeleridir.

Yukarıdaki metinde bir tarihçinin hangi özelliğe sahip olması gerektiği vurgulanmıştır?

- A) Yetenekli B) Çalışkan
C) Tarafsız D) Tecrübeli
E) Çok yönlü

3.

Bu bilim dalının ifadeleri insanlara karmaşık ve çok anlamlı gelebilir. O, bazen tarih sentezini, nadiren de tarih metodunun değeri hakkındaki düşünceleri ifade eder. Bir dünya görüşü ve bir insan fikri gereğince tarihe bir anlam verme gayretidir. Geçmişini açıklama veya tahlil etme düşüncesine kapılan ve bu bilime bulaşmayan neredeyse hiçbir tarihçi yoktur.

Tarihçilere farklı bakış açılarıyla önemli katkılar sunan, metinde sözü edilen bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Antropoloji B) Felsefe
C) Diplomasi D) Etnografya
E) Filoloji

4.

Vatanseverlik, ulusun dilinin konuşulduğu ve siyasi egemenliğin bulunduğu coğrafya, ülkenin siyasal sistemi, politik kurumları, ülke sembolleri ile özdeşleştirilen duygu ve aidiyet bütünlüğüdür.

Bu özelliğe sahip bir tarihçinin aşağıdaki hangi durumla karşı karşıya kalabileceği düşünülebilir?

- A) Gerçekleri aktarırken tarafsızlığını kaybetme
B) Tarih araştırmalarında zorluklarla karşılaşma
C) Çok yönlü bir bakış açısına sahip olma
D) Olaylar arasındaki neden - sonuç ilişkisini kavrayamama
E) Geçmiş dönemin değer yargılarına duyarsız kalma

5.

Topumlarda millî bir tarih anlayışının oluşabilmesi için ortak tarih şuuruna sahip olunması gereklidir. Devletler ve milletler bu şekilde, hayata ve dünyaya uyum sağlayabilirler.

Toplumların bu özelliğe sahip olmasında aşağıda verilenlerden hangisinin motivasyon unsurlarından olduğu söylenemez?

- A) Gelenek ve göreneklerin
B) Ulusal kahramanların
C) Geçmişte kazanılmış başarıların
D) Objektif tarih düşüncesinin
E) Millî ve manevi değerlerin

6.

Çiftliğinde tarla sürerken yukarıdaki parayı bulan Ali Bey'in, para ile ilgili bilgi sahibi olabilmek için aşağıdaki hangi alandan bir uzmana müracaat etmesi gerekir?

- A) Heraldik B) Nümizmatik
C) Arkeoloji D) Antropoloji
E) Epigrafi

7. **Ahmet Cevdet Paşa:** Tarihî bilmek yeterli değildir. Olaylar öğrenilmeli ve ondan ders çıkarılmalıdır.

İbn-i Haldun: Tarih, gerçeği araştırmak ve olayların sebeplerini bulup ortaya koymaktır.

Edward H. Carr: Tarih, tarihçi ile olgular arasında kesintisiz bir etkileşim süreci, bugün ile geçmiş arasında bitmez bir diyalogdur.

Halil İnalçık: Tarihî gerçeklere ulaşabilmek için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir.

Paul Valery: Tarih, zihnin bağımsızlığı ile ortak olduğunda bizim daha iyi görmemize yardım edebilir.

Yukarıdaki isimlerden hangisinin görüşünde, tarihin belgeler bilimi olduğuna vurgu yapılmıştır?

- A) Ahmet Cevdet Paşa
B) İbn-i Haldun
C) Edward H. Carr
D) Halil İnalçık
E) Paul Valery

8. Tarih bilimi ile uğraşan ve "Aslında ne oldu?" sorusunun peşine düşen bireyler farklı kazanımlar elde edebilmiştir. **Aşağıdaki becerilerden hangisinin bu kazanımlardan biri olabileceği söylenemez?**

- A) Eleştirel düşünebilme
B) Araştırmacı kimliğe sahip olabilme
C) Gözlem yapabilme
D) Kanıt kullanabilme
E) Sorgulama yapabilme

9. Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan'a yazmış olduğu özel mektubun incelenebilmesi için;

- I. antropoloji,
II. paleografi,
III. filoloji

bilim dallarının hangilerinden yardım alınabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

10. "Osmanlıların 'sikke' ve 'hutbe' şartlarına dayalı bağımsız bir devlet kurup kuramadığı meselesi, 1980'de İbrahim Artuk'un yayımladığı Osman Gazi'ye ait tarihsiz bir sikke sayesinde çözümlenmeye başlanmış ise de, sikkenin basit tasarımı ve ikinci bir örneğinin bulunamaması nedeniyle hakkındaki şüpheler uzun süre devam etmiştir. Aynı tarihlerde ünlü numismat Nicholas Lowick'in koleksiyonunda yer aldığı söylenen, ancak okunabilir durumdaki tek yüzünün çizimi dışında hakkında hiçbir şey bilinmeyen ikinci Osman Gazi sikkesinin ise varlığı kısa bir süre önce yayınladığımız çok net fotoğrafları sayesinde tamamen aydınlanmış; bu sikkenin İlhanlı sikkelerine benzer tarzda, diğerinden farklı olarak 699/1300'de Söğüt'te bastırıldığı ve üzerinde kuruluşun diğer tartışmalı meselelerini de aydınlatarak çok önemli deliller yer aldığı ortaya çıkmıştır."

Mehmet Elban

Metinde yer verilen bilgilerde, tarih biliminin aşağıdaki hangi özelliğinin doğrudan vurgulandığı söylenebilir?

- A) Geçmişteki yaşanmışlıkların konu edilmesi
B) Tarihî bilgilerin değişebilirlik özelliğinin bulunması
C) Deney ve gözlem metodunun kullanılamaması
D) Tarihî olayların tekrarının olmaması
E) Tarihin insan topluluklarının faaliyetlerini incelemesi

11.

Görselde yer alan buluntunun hangi döneme ait olduğunu anlayabilmek için aşağıdaki uzmanlardan hangisine müracaat edilmelidir?

- A) Sosyolog
B) Kimyager
C) Filolog
D) Numizmat
E) Antropolog

1. "Baba tarih ne işe yarar, bana açıkla! Birkaç yıl önce yakından bağlı olduğum küçük bir erkek çocuk bir tarihçi babayı böyle sorgulamaktaydı." Marc Bloch

Babanın, oğlu tarafından yöneltilen soruya, aşağıdaki cevaplarından hangisini vermesi beklenmez?

- A) Tarih kavrayışına sahip olmaya
B) Tarihten dersler çıkarmaya
C) Kendini bilmeye ve tanımaya
D) Geçmişini görerek geleceği planlamaya
E) Yeryüzünün hareketlerini anlamaya

2. Tarih biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin tarih araştırmalarını zorlaştıran bir durum olarak karşınıza çıktığı söylenemez?

- A) Olayların üzerinden belirli bir zamanın geçmesi
B) Tarihin konusunun insan olması
C) Olaylar hakkındaki bilgilerin mutlak olmaması
D) Tarihin yazılmasında tarafsızlık kaygısı duyulması
E) Geçmişin bir bütün olarak incelenmesi

3. Tarihçiler, tarihin belgeler bilimi olduğu konusunda söz birliği içindedir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin yukarıdaki ifadeye uygun bir kaynak olduğu söylenemez?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanakları
B) Tapu tahrir kayıtları
C) Ergenekon Destanı
D) Padişah ferman ve beratları
E) Hükümdar mektupları

4. Coğrafya dağlık ve kayalık bir bölge idi. Dağlarla birlikte uzanan derin vadilerde irili ufaklı çokça mağara bulunmaktaydı. Yılın çoğu zamanlarında yüksek tepelerden kar eksik olmazdı. 1854 yılının Ekim ayında günlerce yağmür yağmıştı. Yağan yağmurlar sele dönüşmüş, vadinin kuzey cephesindeki mağaraların tamamı oluşan heyelan sebebiyle göçmüş ve toprak altında kalmıştı. ----
Metinde verilen olayın tarih biliminin konusu olabilmesi için, boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bursa'da daha önce böyle bir olay meydana gelmemişti.
B) Bu coğrafya, olayın izlerini hâlâ taşımaktadır.
C) Olayın iyi yönü, günümüze kadar tekrarının yaşanmamasıdır.
D) Köylülerin mağaralardaki tüm hayvanları telef olmuştu.
E) Dönemin bazı kaynaklarında bu afetten söz edilmişti.

5. Tarihçiler yaşanmış olayları kronolojik bir çerçevede incelemişlerdir. Tarihçilerin bu tutumu aşağıda verilenlerden hangisini kolaylaştırır?

- A) Olayların sebep - sonuç ilişkisi içinde incelenebilmesini
B) Gözleme dayalı tespitler yapılabilmesini
C) Mutlak doğruya ulaşılabilmesini
D) Toplumların ortak tarih bilincinin gelişmesini
E) Araştırmaların farklı bakış açılarıyla zenginleştirilmesini

6.

Yukarıdaki listede yer alan gelişmelerin özellikleri incelendiğinde, olgu kavramı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Somut gelişmelerdir.
B) Gerçekleşmesi geniş bir zamana yayılmıştır.
C) Başlangıcı ve sonu belirgin değildir.
D) Oluş zamanı belirsizdir.
E) Olaylara bağlı olarak yaşanmıştır.

7. I. Tarihî olaylar arasında kesin bağlantılar kurmak, yasalar oluşturmak mümkün değildir.
 II. Tarih bilimi, tündengelim ve tümevarım yöntemleri ile olayların analizini yapar.
 III. Tarih bilimi, tekrarı olmayan olayları konu edindiğinden araştırmalarda deney metodu kullanılamaz.
 IV. Diğer bilimler insanı bir yönüyle ele alırken tarih bilimi insanı her yönüyle ve bütün faaliyetleriyle anlamaya çalışır.
 V. Tarihî olayların aydınlatılmasında en önemli unsur belgelerdir.

Tarih biliminin özellikleri ile ilgili yukarıda verilenlerden hangisi doğru bir bilgi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Thucydides, Gregoire de Tours'dan daha fazla doğruluğa sahiptir. Ancak Gregoire de Tours, Frank tarihinin nadir şahitlerinden olma vasfını korumaktadır.
Buna göre, Gregoire de Tours'un bu önemli özelliğe sahip olması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Alanında uzmanlığının bulunması
 B) Tarihçiler tarafından benimsenmesi
 C) Bilimsel tarihçilik yapması
 D) Gördüklerini eleştiri süzgecinden geçirmesi
 E) Birinci elden kaynak olması

9. Her şeyi bilen ve mükemmel olan, belge ve bulgulardan her şeyi bizzat çekip çıkarmaya, anlamaya muktedir bir tarihçi, mevcut değildir.

Metinde geçen ifadelerle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olayın gerçekleştiği mekânda gözlem yapma
 B) Geçmiş ile günümüz arasında bağ kurma
 C) Tarihe yardımcı olan bilimlerden yararlanma
 D) Olaylara yaşandığı dönemin penceresinden bakma
 E) Objektif bir tarihçilik anlayışına sahip olma

10. Tarihî olaylar gerçekleştiği dönemin şartlarına göre değerlendirilmelidir. Bu, tarihçiliğin temel özelliklerinden biridir.
Buna göre, Osmanlı tahtının veraset yoluyla el değiştirilmesinin, demokratik ilkelere uygun olmadığı belirtilerek eleştirilmesi aşağıda verilenlerden hangisinin göstergesidir?

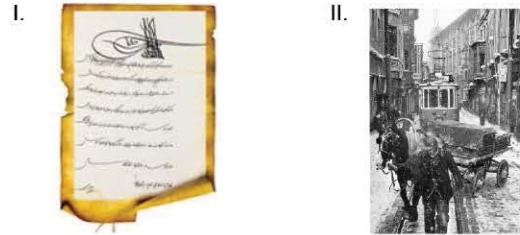
- A) Kapitalizm B) Modernizm
 C) Anakronizm D) Liberalizm
 E) Desentralizm

11. İnsanlık tarihi çok geniş bir zamana yayılmıştır. Bilim insanları ise genel olarak "Tarih, yazı ile başlar." düşüncesini benimsemişlerdir.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisinin, bilim insanlarının ifadesine uygun bir tarihî kaynak olduğu söylenebilir?

- A) Yunanların tanrı heykelleri
 B) Mezarlardan çıkarılan gözyaşı şişeleri
 C) Romalılara ait olan On İki Levha Kanun metni
 D) Kazakistan'da bulunan Altın Elbiseli Adam zırhı
 E) Çayönü'nde çıkarılan çanak ve çömlekler

12.

Yukarıda yer alan görsellerin ait olduğu kaynak sınıflandırması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Sözlü	Yazılı	Görüntülü	Gerçek nesne
A)	III	I	IV	II
B)	I	III	II	IV
C)	III	II	I	IV
D)	III	I	II	IV
E)	IV	I	II	III

1.

Habeşlilerin fillerle Mekke'ye yürümesini başlangıç alan takvim
Velid bin Mugire'nin ölümünü başlangıç alan takvim
Hristiyan takvimi
Zerdüş takvimi
Yahudi takvimi

Hazreti Ömer Dönemi'nden önce Arapların kullandığı takvimlerin yer aldığı yukarıdaki listeye bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hazreti Ömer'den önce Arap toplumuna ait kullanışlı ve doğru bir takvim yoktur.
- B) Cahiliye zamanında olaylar, belirli gelişmelere dayanılarak sıralanmıştır.
- C) Belirli bir takvimin bulunmaması günlük hayatı zorlaştırmıştır.
- D) Arap Yarımadası'nda farklı toplumlara hoşgörü ile yaklaşmıştır.
- E) Arap Yarımadası'nda farklı kültürlerle etkileşim yaşanmıştır.

2.

Türkler, İslamiyet'in kabulünden sonra İslam kültür ve medeniyetinden etkilenmişlerdir.

Türklerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, yukarıda sözü edilen durumun göstergesidir?

- A) Kut anlayışına sahip olmaları
- B) Hicri takvimi kullanmaları
- C) İkili yönetim sistemini uygulamaları
- D) Yerleşik yaşama geçmeleri
- E) Töre hukukunu benimsemeleri

3.

Babası, Ahmet Kerem'e bir zamanlar Kurban Bayramlarında havaların kar yağışlı ve soğuk olduğunu, şimdilerde ise bayramın yaz sıcaklarında yaşandığını söylemiştir.

Ahmet Kerem'in "bu durumun neden kaynaklandığını" sorması üzerine babasının aşağıdakilerden hangisini ifade etmesi beklenir?

- A) Bayramların resmî kurumlar tarafından belirlendiğini
- B) Yıllık çalışma takviminin zamanla farklılaştığını
- C) Farklı Müslüman toplumlarla uygulama birliğine gidildiğini
- D) İhtiyaçların zamanla değişime uğradığını
- E) Dinî bayramların hicri takvime göre kutlandığını

4.

Hicri takvim, Hazreti Ömer'in halifeliği zamanında hicretin gerçekleştiği yıl 1 kabul edilerek oluşturulmuştur. Bundan önceki yıllar rakamla değil, Fil senesi, Fil senesinden üç sonraki sene, Kâbe'nin tamininin yapıldığı tamir senesi, sel senesi şeklinde adlandırılmıştır.

Buna göre,

- I. Takvimlerin oluşmasında önemli olayların etkisi olmuştur.
- II. Hazreti Ömer Dönemi'nde öncü uygulamalara imza atılmıştır.
- III. Araplar, farklı kültürlerle etkileşime girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5.

Hicri Takvim	Hicri takvim, Hazreti Ömer Dönemi'nde oluşturulmuştur. Ay yılı esas alınmıştır. Hazreti Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicret ettiği 622 yılı başlangıç olarak kabul edilmiştir. İslamiyet'in kabulünden sonra Türkler tarafından kullanılmıştır. Bu takvime göre bir yıl 354 gün 8 saat 48 dakikadır. Günümüzde İslam dünyası, dinî günleri hicri takvime göre belirlemektedir.
Celâli Takvim	Celâli takvimi, Büyük Selçuklu Sultanı Celaleddin Melikşah'ın (1072 - 1092) emriyle Ömer Hayyam başkanlığında kurulan astronomi heyetince hazırlanmıştır. Başlangıç tarihi 1079 yılı olup Güneş yılı esasına göre düzenlenmiştir. Bu takvimle vergilerin toplanmasında görülen aksaklıklar giderilmeye çalışılmıştır.
Rumi Takvim	Rumi takvim, Güneş yılı esasına dayanır. Bir yıl 365 gün 6 saattir. Osmanlı Devleti'nde mali işlerin düzenlenmesi amacıyla hicri takvim ile birlikte kullanılmıştır. 1839'dan itibaren mart ayı mali yılbaşı olarak kabul edilmiştir.

Yukarıda verilen takvimlerle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) İslam toplumlarında genel hayatın düzenlenmesi için aynı anda farklı takvimler kullanılmıştır.
- B) Yaşamı en çok etkileyen olaylar, bazı takvimlerin başlangıcı olarak belirlenmiştir.
- C) Müslümanların kullandığı takvimler Güneş'in hareketlerine göre düzenlenmiştir.
- D) Türkler tarih boyunca kültürel, ekonomik ve dinî etkileşimlerin sonucu olarak çeşitli takvimler kullanmışlardır.
- E) Takvimler arasındaki yıl farkları, tarihçilerin kronoloji biliminden yararlanmasını gerekli kılmaktadır.

6.

Tabloda yer alanlardan hangisi, Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüş hareketlerini esas alan takvimlerden değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Listede verilen tarihlerden hangisi daha kısa bir zaman dilimini ifade eder?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

Orta Asya coğrafyasında yaşam süren Türkler bozkır hayatının zorlukları ile baş edebilmek, ekonomik uğraş alanlarını düzenlemek, yaylak ile kışlak arasındaki göç hareketlerinin zamanlamasını belirlemek için eski Türk kavimlerinin tecrübelerinden yararlanmış, On İki Hayvanlı Türk Takvimi'ni geliştirmişlerdir.

Yalnızca bu bilgilere göre, Türklerin takvim çalışmalarına dair aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkler, gök cisimlerinin hareketlerini ve gökle ilgili olayları incelemiştir.
 B) Türkler, eski takvimler üzerinde bilimsel çalışmalar yapmıştır.
 C) Eski Türk toplulukları kozmografya bilimi ile uğraşmıştır.
 D) Yaşam koşulları bilimsel çalışmaların gelişmesinde etkili olmuştur.
 E) Türklerin takvim sistemi bölgeyi etkilemiş ve Asya uygarlıkları tarafından kullanılmıştır.

9.

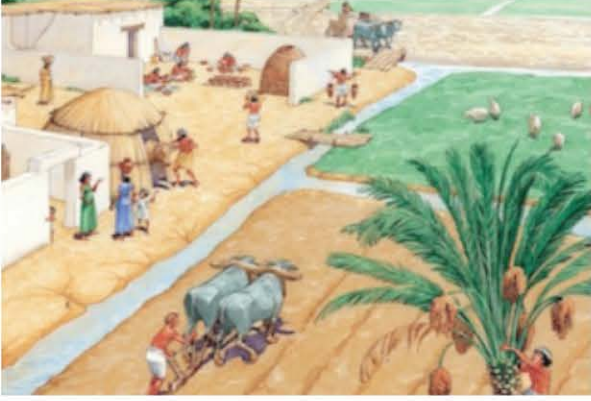
	Tarih	Ait Olduğu Dilim
I.	MÖ 650	MÖ VII. yüzyılın 1. yarısı, 2. çeyreği
II.	MÖ 395	MÖ IV. yüzyılın 2. yarısı, 4. çeyreği
III.	MS 622	VII. yüzyılın 1. yarısı, 1. çeyreği
IV.	MS 1071	XI. yüzyılın 2. yarısı, 3. çeyreği
V.	MS 1453	XV. yüzyılın 2. yarısı, 3. çeyreği

Yukarıda verilen tarihlerin ait oldukları dilimlerinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1.

İnsanların yerleşik hayata geçtiğini gösteren yukarıdaki görsele bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Alet yapma becerileri gelişmiştir.
- B) Doğada tabii olarak bulunan yabani tohumlar ıslah edilmiştir.
- C) İnsanlar mağaralardan çıkarak açık alanlara yaptıkları evlerde yaşamlarını sürdürmüştür.
- D) Su kaynaklarına yakın alanlarda tarımsal faaliyetlere başlamıştır.
- E) İnsanlar takas usulü adı verilen ürün değişimi yöntemini kullanmıştır.

2. Arkeolojik çalışmalar insanların mağaralardan çıkıp yerleşik hayata geçmesi ile birlikte oluşturdukları yaşam alanları ve düşünce biçimlerindeki çeşitlilik hakkında bizlere çok değerli bilgiler sunmuştur.

Elde edilen bu bilgilere dair aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kentsel kalıntılar, geçmişteki toplumsal ilişkilerin biçimini ve bu ilişkilerin ortaya çıkardığı mekânsal yapıyı anlamamıza yardımcı olmuştur.
- B) Tarih öncesi dönemlerle ilgili güvenilir bilgiler, arkeolojik çalışmalarla ortaya çıkarılan yazılı metinlerle günümüze kadar ulaşmıştır.
- C) Günümüze kadar gelen yazılı metinler o çağa ait düşüncenin niteliklerini ortaya koymuştur.
- D) İnsan düşüncesinin zaman içinde değişmesine bağlı olarak mekânın da taşıdığı anlamın değişmesi söz konusu olmuştur.
- E) İnsanlar, düşünce dünyalarını yerleşim mekânlarına yansıtmıştır.

3. Antik Yunan uygarlığının ilk zamanlarında hastalıklar bilim dışı yöntemlerle teşhis edilmeye çalışılmıştır. **Aşağıdakilerden hangisinin, bu durumun değiştiğinin göstergesi olduğu söylenebilir?**

- A) Doğaüstü güçlerin kötülüklerinin yok edilmeye çalışılması
- B) Hastalıkların felsefi yorumlarla tedavi edilmesi
- C) Sağlık Tanrısı Asklepios adına tapınakların yapılması
- D) Hastalıkların fiziki nedenlere dayandığının belirlenmesi
- E) Hastalıkların temelinde kötü ruhların olduğunun bilinmesi

4. Roma İmparatorluğu başlangıçta Hristiyanlara karşı baskı ve yıldırma politikası uygulamıştır. İmparator Konstantin zamanında Milano Fermanı ile bu din önce serbest bırakılmış, nihayet resmî olarak kabul edilmiştir.

Bu gelişme ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Hristiyanlıkta mezhep ayrılıkları yaşanmıştır.
- B) İncil farklı dillerde yazılmaya başlanmıştır.
- C) Çok tanrılı inanç sistemi güçlenmiştir.
- D) İslam dünyası ile ayrılıklar derinleşmiştir.
- E) Hristiyanlık Avrupa'da yayılmaya başlamıştır.

5. Yazının ilk defa Mezopotamya uygarlıklarından Sümerler tarafından icat edildiği bilinmektedir. Mezopotamya uygarlıkları ile ticaret yaptıkları dönemde yazıyı öğrenen Mısırlılar hiyeroglif adıyla bilinen kendilerine özgü yazıyı geliştirmişler, yazılarını da Nil Nehri kıyısında yetişen papirüs bitkisinin yapraklarından ürettikleri kâğıtlara, görselde yer aldığı gibi yazmışlardır.

Bu bilgilere bakılarak, aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Mezopotamya uygarlıkları aynı zamanda yazıyı kullanmış, gelişmişlik yönünden diğer toplumların önüne geçmiştir.
- B) Ekonomik faaliyetlerde ortaya çıkan ihtiyaçlar, yazının ilk defa bulunmasında etkili olmuştur.
- C) Mezopotamya uygarlıkları ve Mısırlılar yazıyı ticari faaliyetlere özgü olarak kullanmıştır.
- D) Sümer çivi yazısı geniş bir yayılma alanı bularak Akdeniz havzasındaki kavimler tarafından öğrenilmiştir.
- E) Sümerler tarafından bulunan yazı Mezopotamya dışındaki tüm devletler tarafından kullanılmıştır.

6.

Lidya Krallığının başkenti Sardeis'teki kazılarda ele geçen görselde yer alan kilden yapılmış vazo ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Anadolu kültürünün maddi envanterine hâkim olup antik tarihi aydınlatan buluntulardandır.
- B) Vazo, ateşin kullanılmaya başlandığı, yerleşik hayata henüz geçilmediği döneme aittir.
- C) Kullanılan bölgesel malzemeler hakkında ipuçları verebilmektedir.
- D) Arkeolojik kazılarda çokça karşılaşılan, kullanımı yaygın olan eşyalardandır.
- E) Malzemelerinin dayanıklı olması sebebiyle tarihi kronoloji için önemli kaynaklardır.

7.

- Anadolu, Demir Devri'ne Hititler ile birlikte girmiştir.
- İlk merkezî otorite ile yönetilen devlet, Hititlerdir.
- İlk hukuk çalışmalarını Hititler yapmıştır.

Hititlerle ilgili bu özellikler aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Anadolu'da hoşgörü ortamının oluştuğunun
- B) Hititlerin iktisadi yönden güçlü olduğunun
- C) Toplumsal sınıf farklılıklarının kaldırıldığıının
- D) Hititlerin öncü bir uygarlık kurduğunun
- E) İlk şehir devletlerinin Anadolu'da doğduğunun

8.

Sümerlerden sonra çivi yazısı farklı medeniyetler tarafından geliştirilmiştir. Çivi yazısını kullanan Sümerler yazılarını kil tabletlere yazarken, hiyeroglif yazısını kullanan Mısırlılar ise, yazı aracı olarak papirüs ve fırça gibi araçlar kullanmıştır.

Mısırlıların yeni buluşları Sümerlere göre aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırmıştır?

- A) Yazıların daha anlaşılır ve okunaklı olmasını
- B) Yazılı metinlerin taşınabilirliğini
- C) Kanunların yazılı hâle getirilmesini
- D) İnsanların yerleşik hayata geçmesini
- E) Seramik sanatının gelişmesini

9.

İnsan toplulukları arasında tarih öncesinde de diplomasi olarak adlandırılabilir ilişkiler şüphesiz mevcut olmalıdır. Ancak bununla ilgili elimizde herhangi bir delil yoktur. Bu konuda yürütülen tahminler spekülasyondan ileriye gitmeyecektir. Bu nedenle diplomasiğin ön tarihini Sümerlerle başlatmak çok daha yerinde olacaktır.

Buna göre diplomasiğin Sümerlerle başlatılması gerektiği düşüncesinin gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi medeniyetinin en ileri toplumu olması
- B) En eski Mezopotamya uygarlığı olması
- C) Yazının ilk kez Sümerler tarafından bulunması
- D) Şehir devletleri arasında çatışma ortamının bulunması
- E) Tarih öncesinde toplumlar arası iletişimin sınırlı olması

10.

Denizli'deki Laodikya Antik Kenti'nde devam eden kazı ve restorasyon çalışmalarında mevsimleri gösteren Helenistik Dönem'e ait tek parça hâlinde güneş saati ortaya çıkarılmıştır. Kazı Heyeti Başkanı Prof. Dr. Celal Şimşek, "Bu saat yılın bölümlerini net olarak gösteriyor." demiştir.

Bilgilerden hareketle güneş saatinin bulunması ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Günümüzde ulaşılan medeniyetin oluşmasında farklı milletlerin az ya da çok payı bulunmaktadır.
- B) İnsanların ihtiyaçlarını karşılarken edindikleri teknik, sonraki çağlarda bilimsel buluşlara kaynaklık etmiştir.
- C) Eski toplumlar doğa olayları ile dinî inançları arasında önemli bağlar kurmuştur.
- D) Geçmişte gözlem yoluyla öğrenilen gezegenlerin hareketlerine dair bilgiler günümüzde de geçerliğini sürdürmektedir.
- E) İnsanlar, içinde yaşadığı doğayı, doğa varlıklarını ve olaylarını gözleme ihtiyacı duymuştur.

1.

Antik Mısır firavunlarından II. Ramses'in, Cheta halkını yenmesini ve Dapur Kuşatması'nı tasvir eden görsele bakılarak Mısır ordusu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Askerler ok - yaydan oluşan silahlarla donatılmıştır.
- B) Askerlerin tamamı süvari birliklerden oluşmuştur.
- C) Ordular teknik yönden sade donanımlara sahiptir.
- D) Atlardan yardımcı unsur olarak yararlanılmıştır.
- E) Yakın ve uzak mesafe savaş teknikleri uygulanmıştır.

2. Destanlar, efsaneler ve mitler gibi sözlü anlatılar zaman içerisinde hem farklı kültürlerden etkilenmiş hem de diğer kültürlerin sözlü ürünlerini etkilemişlerdir. **Sözlü kültürle ilgili yaşanan bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi değildir?**

- A) Hikâyelerin evrensel yönlerinin bulunmasının
- B) Toplumlar arasında etkileşim yaşanmasının
- C) Anlatıların belirli bir bölgeyle sınırlı kalmamasının
- D) Sosyal, ekonomik ve kültürel iletişimin varlığının
- E) Yazının geniş kesimlerce kullanılmaya başlanmasının

3. Yazının bulunmasından önceki dönemler sınıflandırılırken birtakım ölçütler kullanılmıştır. **Aşağıdakilerden hangisinin bu ölçütlerden olduğu söylenemez?**

- A) İşlenen maden türleri
- B) Kullanılan araç ve gereçler
- C) İnanç sistemleri
- D) Üretim faaliyetleri
- E) Yerleşim biçimleri

4. Bilim insanlarının çoğu ilk kentlerin MÖ 4750 yılında Mezopotamya'da görüldüğü konusunda fikir birliği içindedir. Mezopotamya'da ortaya çıkan kentleşme faaliyetleri bir müddet sonra Mısır'da da gerçekleştirilecektir.

Bu iki bölgede kentlerin benzer bir şekilde ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Mısır ve Mezopotamya uygarlıklarının güçlü askeri yapılarının bulunması
- B) Mısır'da Nil Nehri'nin, Mezopotamya'da ise Fırat ve Dicle nehirlerinin varlığı
- C) Devlet yapılanmalarının şehir devletleri hâlinde oluşturulması
- D) Her iki uygarlığın yaşam alanlarının hayvancılığa uygun bir coğrafyada olması
- E) Mezopotamyalılar ve Mısırlıların tarihî çağları aynı zamanda yaşamaları

5. Antalya Öküzini'nde yapılan çalışmalarda mikrolit adı verilen, önceki dönemlere ait örneklerinden daha küçük ve değişik yapıda ok uçlarına, oklara ve yaylara rastlanmıştır. **Kazılarda karşılaşılan bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

- A) Avcı ve toplayıcı bir yaşam sürüldüğünün
- B) Bölgede yerleşik hayata geçildiğinin
- C) Merkezî siyasi yapıların kurulduğunun
- D) Sanat alanında gelişmeler yaşandığının
- E) Kültürel etkileşimin varlığının

6.

Yukarıda yer alan görseldeki dibek taşının kullanım amacı aşağıdakilerden hangisine yönelik değildir?

- A) Tahılların kabuklarının ayrılmasına
- B) Tarımsal ürünlerin beslenmede kullanılmasına
- C) Yemek hazırlıklarının yapılmasına
- D) Tarım ürünlerinin ıslah edilmesine
- E) Tahılların küçük parçalar hâline getirilmesine

- 7.
- I. Hintliler, yabancı inançlara karşı ilgisiz kalmıştır.
 - II. Budizm inancı sınıflı toplum yapısına karşıdır.
 - III. Halk tabakası Budizm'i benimsemiştir.
 - IV. Hindistan'ın sahip olduğu coğrafya elverişsizdir.
 - V. Budist rahipler Hindistan'da faaliyette bulunmamıştır.

Ali Bey, dinleyicilere bu yılki tatil hatıralarını anlatırken Hindistan'da, Delhi gezisi sırasında aynı zamanda tarihçi olan turist rehberi ile arasında geçen konuşmadan söz etmiştir. Turist rehberi tur kafilesindeki topluluğa eski Hint uygarlığında Hinduizm, Brahmanizm, Taoizm, Maniheizm ve Konfüçyüslük gibi inanç sistemlerinin benimsenmiş olduğunu söyleyince, Ali Bey de kendisinin "Bu inançlar arasında neden Budizm yok?" sorusunu yönelttiğini ifade etmiştir. **Tur rehberinin Ali Bey'in sorusuna yukarıda yer alan cevaplardan hangisini vermiş olması beklenir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Mısır'da;
- Nil Nehri'nin taşma zamanlarını belirleme ihtiyacıI.....
 - Nil Nehri'nin taşması ile bozulan arazi sınırlarının yeniden belirlenmesiII.....
 - Nil havzasından elde edilen ürünlerden alınan verginin hesaplanması iseIII.....

bilimlerinin gelişmesini sağlamıştır.

Yukarıdaki boşluklara getirilmesi gereken bilimler, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Astronomi	Matematik	Geometri
B)	Astronomi	Geometri	Matematik
C)	Matematik	Geometri	Astronomi
D)	Matematik	Astronomi	Geometri
E)	Geometri	Astronomi	Matematik

9. Mısır'ın tüm toprakları firavunlara aitti. Toprakları işleyenler ise kiracı konumundaydı. Üretim faaliyetleri devlet eliyle organize edilir, toprakların kirası ve ürünlerin vergisi firavunlar adına toplanırdı. Kısaca ekonominin tüm safhası firavunun memurlarının denetimindeydi.

Bu bilgilerden yola çıkılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarımsal üretimde verimlilik artırılmıştır.
- B) Ülkedeki işsizlik oranları düşürülmüştür.
- C) Zengin bir tüccar sınıfın doğması engellenmiştir.
- D) Mısır, bölgede cazibe merkezi hâline getirilmiştir.
- E) Güvenli bir ticari ortam oluşturulmuştur.

10. Persler İlk Çağ'da İran, Mezopotamya, Mısır ve Anadolu'da Yunanistan'ın bazı topraklarını da içine alacak şekilde büyük bir imparatorluk kurmuştur.

Perslerin bu kadar büyük toprakları yönetmek ve merkezî idareyi güçlendirmek için aşağıdaki uygulamalardan hangisini gerçekleştirdiği söylenemez?

- A) Satraplık adı verilen eyalet sisteminin uygulanması
- B) İletişim sağlamak için posta teşkilatının kurulması
- C) Valilerin devlet müfettişleri tarafından denetlenmesi
- D) Ülke içinde yer alan yolların güvenliğinin sağlanması
- E) Krallar adına büyük saraylar ve tapınakların yapılması

- 11.

Öğrencilerine görseldeki mimari yapıyı gösteren tarih öğretmeni, Mısırlıların ölüleri mumyaladıklarını, piramitleri de mezar olarak kullandıklarını ifade etmiştir.

Mısırlıların bu tutumları aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Tek tanrılı inanç sistemini benimsediklerini
- B) Sınıflı toplum yapısına sahip olduklarını
- C) Öldükten sonra dirileceklerine inandıklarını
- D) Mutlak teokrasiyi benimsediklerini
- E) Zengin doğal kaynaklara sahip olduklarını

1.

I. İyonyalıların deniz aşırı koloniler elde etmesi

II. Asurluların Kültepe'de "Karum" adıyla ticaret merkezleri oluşturması

III. Lidyalıların Efes'ten Asurluların başkenti Ninova'ya ulaşan Kral Yolu'nu yapması

IV. Perslerin Anadolu'yu istila etmeleri

İlk Çağ'da görülen yukarıdaki gelişmelerden hangileri, Anadolu ile Mezopotamya arasındaki ticari hayatın gelişmesinde daha az etkili olmuştur?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

2.

İslamiyet ve Hristiyanlık geniş coğrafyalara yayılmıştır. Buna karşın Musevilik böyle bir tarihî gelişim gösterememiştir.

Bu durumun temel sebebi İbranilerin aşağıdaki hangi özelliği ile açıklanabilir?

- A) Museviliği sadece kendi ırklarına mahsus bir din olarak kabul etmeleri
B) Siyasi yönden elverişli olmayan coğrafi bölgelerde yaşam sürmeleri
C) Tarih boyunca farklı toplumların baskısı altında kalmaları
D) Daha çok bilimsel ve ticari faaliyetlerde varlık göstermeleri
E) Kendi içlerinde dini, siyasi ve kültürel çatışmalar yaşamaları

3.

Hitit kralları, Sümer çivi yazısı ile tanrılarına hesap verme duygusu içinde yazdırdıkları anallarda; zaferleri kadar yenilgilerine de yer vermişlerdir.

Hititlerde görülen bu uygulamanın;

- I. tarafsız tarih yazıcılığını benimsedikleri,
II. Mezopotamya uygarlıklarından etkilendikleri,
III. yıllıkları edebî bir dille yazdıkları

yorumlarından hangilerine kanıt oluşturur nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4.

Hint uygarlığında;

- Kast sistemi benimsenmiştir.
- Etnik yapı oldukça çeşitlidir.
- Topraklarında sık sık göç ve istilalar yaşanmıştır.

Hint uygarlığının belirtilen özelliklerinin aşağıdakilerin hangisinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Demokratik bir yapının oluşmasında
B) Ekonominin güçlenmesinde
C) Siyasal birliğin oluşmamasında
D) Bilim ve felsefenin gelişmemesinde
E) Göçebe bir toplum düzeninin oluşmasında

5.

Tarihçi Mustafa Altınok'un, Hitit yönetim sistemine dair kaleme aldığı akademik makaleye, neden "Hititler: Boğazköy'den Yükselen Bir Yönetim Güneşi" adını verdiğini soran öğrencisine, aşağıdaki açıklamalardan hangisini yaptığı söylenebilir?

- A) Hititlerin çok tanrılı inanç sistemini benimsediği
B) Sonradan gelmiş medeniyetlere örnek olduğu
C) Mezopotamya toplumlarından etkilendiği
D) Doğu ve Batı medeniyetlerini sentezlediği
E) Güçlü bir yönetim organizasyonuna sahip olduğu

6.

Saray

Tapınak

Tahıl Ambarı

Arkeologların kazılarında çok sağlam malzemeye yapılmış kaleler hemen her zaman ortaya çıkmaktadır. Etrafı surlarla çevrilmiş ve belli bir alanla sınırlı olan bu küçük kentlerde genellikle yukarıda verilen görsellerdeki yapılar yer almaktadır. Bunlar; saray, tapınak ve tahıl ambarıdır.

Bu yapıtlara bakılarak aşağıdakilerden hangisinin mutlak varlığından söz edilemez?

- A) İş gücünün ve geniş bir nüfusun
B) İş bölümünün kurumsallaşmasının
C) Hiyerarşik bir örgütlenmenin
D) Teokratik yönetim sisteminin
E) İnsan - doğa ilişkisinin insan - insan bağına dönüşmesinin

7.

Yalnızca Kral Yolu görseline bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yol güzergâhında şehirler kurulmuştur.
- B) Kara ticaret yolu olarak kullanılmıştır.
- C) Doğu - batı arasındaki ekonomik faaliyetler artırılmıştır.
- D) Kral Yolu, Persler tarafından faaliyete geçirilmiştir.
- E) Toplumlar arasında kültürel etkileşime ortam hazırlanmıştır.

8. Babil'de yarı insan yarı balık olan Tanrı Oannes'in dil bilimi ve yazma sanatını denizden insana aktararak öğrettiğine inanılırdı. Eski Mısır'da köpek başlı Tanrı Thoth bilginin, dil, tıp ve büyü'nün tanrısı idi ve insanlığa yazıyı öğretmekten sorumluydu. Yunanlar Eski Mısır Tanrısı Teuth'u aritmetiğin ve harflerin kâşifi olarak görüyordu. Roma Dönemi'nde yazıyı tanrıların elçisi olan Merkür'ün bulduğuna inanılmıştır. Hristiyanlık çağında ise yaygın inanış, Tanrının parmağı ile yazılmış olan "Tables of the Law" ile ilahi vahiy tarafından yazının Musa'ya verildiği yönündeydi. Ayrıca İbrânicé alfabenin, yazının en erken biçimi olduğu da yaygın bir inanıştı. **Metinde verilen bilgilerde ifade edilmek istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yazının bulunmasına farklı toplumların katkısı olmuştur.
- B) İnanç sistemlerinin bilimsel gelişmelerde öncü rolü olmuştur.
- C) İnsanlığın bilinen tarihi, yazının bulunmasıyla başlamıştır.
- D) Dinî anlatılar yazının kullanılmaya başlaması ile ilgili bilimsel ipuçları vermiştir.
- E) Yazının bulunması ilahi kökenle ilişkilendirilmiştir.

9. İlk yazıyı keşfettikleri bilinen Sümerler çivi yazısını, Mısırlılar hiyeroglif adı verilen resim yazısını, Çinliler de yine bir başka resim yazısını kullanmışlardır. **Yalnız bu bilgilere göre,**

- I. Yazı, farklı formlarda kullanılmıştır.
- II. Medeniyetler kendilerine özgü yazı stilleri geliştirmiştir.
- III. Yazı uygarlıklarda farklı eşyalar üzerine yazılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. İlk Çağ uygarlıklarında sanat ve edebiyat alanında önemli gelişmeler yaşanmıştır. Ölümsüzlüğün sırrını arayan, ancak bunun mümkün olmadığını anlayarak kaderine teslim olan Uruk Kralı Gilgamesh'in anlatıldığı Gilgamesh Destanı, Yunan edebiyatının Homeros destanları, Türklere ait olan Yaradılış, Alp-Er Tunga, Şu-Saka, Oğuz Kağan, Ergenekon, Göç ve Manas destanları dönemin en önemli edebî eserleri arasında sayılabilir. Yunanlarda heykeltiricilik ve sahne sanatları, Roma'da tiyatro, Mısır'da kabartmalar ve piramitler, Mezopotamya'da heykeltiricilik ve mimari eserler, Anadolu medeniyetlerinde plastik sanatlar alanlarının geliştiği görülmüştür.

Bu bilgilere göre, İlk Çağ uygarlıkları ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ağırlıklı olarak sözlü edebiyatta eserler verilmiştir.
- B) Her uygarlık kendine has sanat dallarında gelişmiştir.
- C) Uygarlıkların ekonomilerinin temeli tarım olmuştur.
- D) Çok tanrılı inanış sanat faaliyetlerine etki etmiştir.
- E) Sosyo-kültürel farklılıklar uğraş alanlarına yansımıştır.

11. Fenikeliler bağımsız şehir devletleri hâlinde yaşamışlardır. Yirmi iki harften oluşan tarihin ilk alfabeti onlara aittir.

Buna göre Fenikelilerle ilgili,

- I. Kültürel faaliyetlerde bulunmuşlardır.
- II. Yazıyı bulan ilk topluluktur.
- III. Merkezî otoritelerini güçlü tutamamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12.

- I. İskender'in Asya Seferi'ni yapması
- II. Şehir devletlerinin kurulması
- III. Fenikelilerin alfabeyi kullanmaları
- IV. Hristiyanlığın yayılması
- V. Kolonizasyon faaliyetlerinin gerçekleşmesi

İlk Çağ'da yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangisinde, Asya ile Avrupa arasında yaşanan kültürel etkileşimin daha yoğun olduğu savunulabilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1.

Görseldeki tablet üzerinde yer alan çivi yazısına ve bu yazının özelliklerine bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yazılar semboller ya da harflerle işlenmiştir.
- B) Yazılar mermer tabletler üzerine işlenmiştir.
- C) Daha çok göçebe toplumlarda görülmüştür.
- D) Tabletler tarih öncesi dönemlerde kullanılmıştır.
- E) Tabletlere yalnız kanun metinleri yazılmıştır.

2. Köy yaşamından kent yaşamına geçişin ilk önemli kanıtı olan Çatalhöyük'te, kalabalık bir nüfusun yaşadığı ifade edilmektedir. Arkeolojik çalışmalar sonunda bölgede merkezileşmiş bir yönetimin olmadığı, bir yönetici ya da ruhani sınıfı temsil eden anıtsal yapıların bulunmadığı görülmüştür.

Çatalhöyük yerleşiminin bu özellikleri aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Oligarşik yönetimin benimsendiğini
- B) Dayanışma kültürünün zayıf olduğunu
- C) Dışa kapalı bir yapının oluştuğunu
- D) Site devlet modelinin uygulandığını
- E) Eşitlikçi bir yaşamın sürdürüldüğünü

3. Frigler Anadolu'da kurulmuş önemli tarım toplumlarından-
dır. Ayrıca tarımı, yasalarla koruma altına alan ilk uygarlık
olma özelliğine sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi, Friglerin ekonomide tarım ve hayvancılık faaliyetlerine önem verdiklerinin göstergesi olamaz?

- A) Frigler bereket tanrısı olarak Kibele'ye inanmışlardır.
- B) Öküz öldürenin cezası ölüm olarak belirlenmiştir.
- C) Tümülüs adı verilen kaya mezarları yapmışlardır.
- D) Sakarya havzasında kurulmuşlardır.
- E) Hayvanların konuşturulduğu fabl hikâyeleri yazmışlardır.

4. Asurlular Kuzey Mezopotamya'da devlet kurmuşlardır. Asurlular Anadolu'da ticaret yapmışlar, Kayseri'de "karum" adı verilen pazarlar kurmuşlardır. Buradaki alışverişlerde ilk kez borç senetlerini kullanmışlardır.

Buna göre Asurlular ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Coğrafi yönden Mezopotamya ve Anadolu medeniyeti arasında köprü görevi üstlenmişlerdir.
- B) Anadolu'da ekonominin gelişmesine katkı sağlamışlardır.
- C) Yazı, Asurlu tüccarlar tarafından Anadolu'ya getirilmiştir.
- D) Anadolu'da sözlü kültürün yayılmasına öncülük etmişlerdir.
- E) Farklı kültürlerin karşılaşmasına sebep olmuşlardır.

5. Hazreti İsa'dan sonra Hristiyanlar Kudüs'te baskı görmeye başlamışlardır. Bunun üzerine Hazreti İsa'ya inanan Havariler Antakya ve Tarsus dolaylarına gelmişlerdir. Havarilerden olan Barnaba, Petrus, St. Paul gibi isimler Antakya Kilisesi'nin temelini atmışlar, Hristiyanlığın Roma ülkesinden Mısır'a ve Pers coğrafyasına kadar yayılmasına katkı sağlamışlardır.

Buna göre, Hristiyanlığın yayılma sürecine dair aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Havariler Roma kralı tarafından desteklenmiştir.
- B) Antakya güvenli bir sığınma yeri hâline gelmiştir.
- C) Antakya ve Tarsus şehirleri Hristiyanlık inancında kutsal bir rol üstlenmiştir.
- D) Antakya Hristiyanlığın dışa açılan kapısı olmuştur.
- E) Hristiyanlık Asya ve Afrika'da yayılmıştır.

6.

Anadolu'da kurulan İlk Çağ Medeniyetleri haritasına bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu farklı uygarlıkların egemenliğindedir.
- B) Asurlular Anadolu'da faaliyet göstermiştir.
- C) Lidyalılar, Frigyalılarla sınır komşusudur.
- D) Frigyalılar, Akdeniz'de deniz ticareti ile uğraşmıştır.
- E) Urartular, hayvancılığa elverişli bir coğrafyada yer almıştır.

- 7.
I.		Perslerin Lidyalıların varlığını sona erdirmeleri
II.		Anadolu'ya Ege göçlerinin gerçekleşmesi
III.		Asurluların Anadolu'da "karum" adı verilen pazarlar kurmaları
IV.		Sümerlerin "ziggurat" adını verdikleri tapınaklar inşa etmeleri
V.		Mısırlıların papirüs adlı bitkiden kâğıt imal etmeleri

Yukarıda yer alan gelişmelerden hangisinin, toplumlar arasındaki kültürel etkileşime diğerlerine göre daha az katkı sağladığı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Yunan uygarlığının Atina ve Sparta gibi iki önemli şehir devleti arasında yaşanan Peleponnes Savaşları yirmi yedi yıl sürmüştür. Savaşlar sebebiyle ülkedeki iç istikrar bozulmuştur.

Buna göre Peleponnes Savaşlarının aşağıdaki gelişmelerden hangisine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Şehir devleti yapılanmasının sona ermesine
B) Kolonicilik faaliyetlerinin başlamasına
C) Doğu ile Batı kültürlerinin kaynaşmasına
D) Anadolu'ya Ege göçlerinin yapılmasına
E) Pers istilasına açık hale gelmesine

9. Lidyalılar sınır komşusu olan İonyalılar ile siyasi rekabete girişmişlerdir. İonyalılar Ege'ye hâkim olmuşlar, Lidyalıların denizlerde varlık göstermelerini engellemişlerdir. İonyalıların bu siyasetlerinin Lidyalılar üzerinde nasıl bir etkiye sebep olduğu söylenebilir?

- A) İyon hâkimiyetine girmelerine
B) Kara ticaretine yönelmelerine
C) Kolonicilik faaliyetlerine başlamalarına
D) Bilim ve sanatta gerilemelerine
E) Ekonomik zenginliklerini kaybetmelerine

10. Nil Nehri farklı zamanlarda taşmış, tarımsal üretimde aksaklıklar yaşanmış, tarlalarda sınır anlaşmazlıkları görülmeye başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun sonuçlarından olduğu savunulamaz?

- A) Astronomi biliminde ileriye gidilmesi
B) Geometri alanında gelişmelerin görülmesi
C) Hiyeroglif adındaki yazının kullanılması
D) Tapu kadastro tekniklerinin gelişmesi
E) Güneş yılı esaslı takvimin düzenlenmesi

11. Fenikeliler buldukları coğrafyanın farklı uğraş alanlarına uygun olmaması sebebiyle deniz ticaretine yönelmişlerdir. Kolonicilik faaliyetlerinde bulunmuşlar, ülkeleri dışındaki topraklarda sömürgeci anlayış ile yönetim tesis etmişlerdir. Ancak, askeri yönden gerekli güçte olmayan Fenikeliler bu kolonilerini kaybetmişlerdir.

Fenikelilerin böyle bir duruma düşmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Kara ticaretine yönelmeleri
B) Kültürel gelişmelerinin zayıf kalması
C) Gemi yapımı teknolojisinde geriye düşmeleri
D) Ordularının ücretli askerlerden oluşması
E) Sınıflı toplum yapısına sahip olmaları

- 12.

Girit uygarlığına ev sahipliği yapan görseldeki Girit Adası'nın etrafının surlarla çevrili olmaması, Giritlilerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Denizlerde herhangi bir tehditle karşılaşmamaları
B) Üstün bir donanma gücüne sahip olmaları
C) Mimari tecrübelerinin bulunmaması
D) Yeterli maddi zenginliğe ulaşamamaları
E) Şehircilik anlayışlarının gelişmemesi

1. **Amurru (Babil) Göçleri:** Amurrular önce Arabistan'dan Filistin ve Suriye çevresine, daha sonra doğuya doğru göç etmişler, Sümer Devleti'nin yıkılmasında başlıca rolü oynamışlardır.

Akad Göçü: Sami kökenli olan Akadlar, Suriye'den Fırat Nehri'ni izleyerek Sümer ülkesine doğru göçmüşlerdir. Bu göçler sonrasında Akadlar, Sümer kent kültürünü özümsemiş ve bu kültürü sonraki toplumlara aktarmışlardır.

Hurri Göçleri: Mezopotamya ve çevresine büyük bir göç dalgasıyla kuzeyden gelen Hurriler güneyde Filistin'e kadar geniş bir alana yayılmışlardır.

Yukarıdaki kavimlerin göç hareketleri ile ilgili verilen bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Dinî baskılar göç hareketlerine sebep olmuştur.
- B) Kavimler, olumsuz iklim koşulları sebebiyle göç etmiştir.
- C) Göç hareketleri askerî hareketliliklere yol açmıştır.
- D) Göçler sonucunda Anadolu'nun etnik yapısı değişmiştir.
- E) Göçlerin siyasi, sosyal ve kültürel sonuçları olmuştur.

2. Hititlerde inanç sistemi hem sosyal organizasyon yapısında hem de siyasal yapıda önemli bir yer tutmuştur. Hititler Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının etkisi altında kalmışlardır.

Aşağıda verilenlerden hangisinin, Hititlerin bu durumunun göstergesi olduğu savunulamaz?

- A) Hititlerin devlet yönetiminde teokratik anlayışı benimsemesi
- B) Hitit inanç sistemi ile Anadolu kültürünün kolayca kaynaşmış olması
- C) Hitit lideri Anitta'nın Anadolu tanrılarında Fırtına Tanrısı'nın sevgisini kazanmakla övünmesi
- D) Sümer tanrılarında Güneş Tanrıçası'nın Hititlerce benimsenmesi
- E) Mezopotamya tanrılarında atıfla yedi rakamının yer altı ile bağdaştırılması

3. Mısır uygarlığında devlet firavun adı verilen hükümdarlar tarafından yönetilmiştir. Firavunlar, siyasi ve dinî yetkileri kendi üzerlerinde toplamışlardır.

Bu durum aşağıdaki hangi anlayışın doğurduğu bir sonuçtur?

- A) Mutlak monarşi rejiminin
- B) Oligarşik yönetim sisteminin
- C) Veraset sistemi uygulamasının
- D) Rahip - kral anlayışının
- E) Çok tanrılı hayatın varlığını

4. Sami ırkıdan olan Fenikeliler, MÖ 3000 yıllarında Arap Yarımadası'ndan Doğu Akdeniz'e gelmişlerdir. Lübnan ve Suriye kıyılarına yerleşmişler, şehir devletleri şeklinde yaşamışlardır. Sus, Sayda ve Biblos önemli Fenike şehir devletleridir. Fenikeliler yaşadıkları coğrafya dağlık ve çöl olduğundan deniz ticareti yapmışlardır. Akdeniz'de ticaret kolonileri kurmuşlar, ancak kolonilerinde kalıcı hâle gelememişlerdir.

Bu bilgilere göre Fenikelilerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Ülkelerinde siyasi birlik kuramamışlardır.
- B) Ülkeler arasında kültürel etkileşime katkı sağlamışlardır.
- C) İlk Çağ'ın en gelişmiş denizci topluluğudur.
- D) Ticaret kolonilerini vatanları olarak görmemişlerdir.
- E) Yaşadıkları topraklar tarıma elverişli değildir.

5.

• Site adı verilen şehir devletleri şeklinde yaşamışlardır.

• Siteler patesi (ensi) denilen rahip krallar tarafından yönetilmiştir.

• Patesiler siyasi, dinî, askerî ve hukuki yetkileri kendilerinde toplamışlardır.

• Mezopotamya'nın siyasi tarihi Sümerlerle başlamıştır.

Sümerlerin özelliklerinin yer aldığı yukarıdaki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Teokratik devlet yapısı tesis edilmiştir.
- B) Hükümdarların meşruiyetleri güçlendirilmek istenmiştir.
- C) Siyasi birlik kurulamamıştır.
- D) Devletin uzun ömürlü olması için tedbirler alınmıştır.
- E) Güçler birliği prensibi benimsenmiştir.

Görseldeki Mısır coğrafyası incelenerek aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Coğrafyanın özelliği tarımın gelişmesini sağlamıştır.
- B) Mısır sanatı dinî inanışların etkisinde gelişmiştir.
- C) Mısırlıların temel geçim uğraşları ticaret olmuştur.
- D) Yazılarını bitkilerden ürettikleri papirüslere yazmışlardır.
- E) Topraklar firavunlara ait olduğundan özel mülkiyet gelişmemiştir.

7. Hukuk kuralları yazının keşfedilmesinden önce sözlü olarak nesilden nesile aktarılmıştır. Yazıdan sonra hukuk kurallarının yazılı hâle getirildiği, elimize ulaşan tarih kaynaklarından anlaşılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durum ile örtüştüğü söylenemez?

- A) Babillerin Hammurabi Kanunlarını uygulamaları
- B) Romalıların On İki Levha Kanunlarını düzenlemeleri
- C) Hitit Kanunlarının tablet hâline getirilmesi
- D) İbranilerin "On Emir" adlı ilahi kanunları uygulamaları
- E) Türklerin töre hukukunu benimsemeleri

8. Anadolu, bereketli topraklara sahip olması yönüyle tarih öncesi çağlardan itibaren insanların yerleştiği ilk uygarlık merkezlerinden biri olmuştur.

Buna göre, Anadolu coğrafyasının cazibe merkezi hâline gelmiş olması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

- A) Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlaması
- B) İklim şartlarının elverişli olması
- C) Akarsu ağı ile örülmüş olması
- D) Verimli toprakların bulunması
- E) Gelişmiş bir tarım kültürünün yaşaması

9. Afyonkarahisar, Neolitik Dönem'den itibaren yoğun bir şekilde yerleşime sahne olan bir bölgedir. Bölge, konumu itibarıyla batıya geçişlerde olduğu kadar diğer bölgelere geçişlerde de kavşak noktasında yer almaktadır.

Bölgenin bir kavşak noktası olmasında aşağıdaki hangi özelliğinin etkisinden söz edilemez?

- A) Yoğun ticari faaliyetlerin gerçekleştirilmesi
- B) Coğrafi özelliklerinin ulaşımına uygun olması
- C) Şehirde çok tanrılı inanç sisteminin bulunması
- D) İklim koşullarının elverişli olması
- E) Doğal yol güzergâhları üzerinde yer alması

10. Hititler Kızılırmak yayı içerisinde kurulmuş, Hattilerin devamı olan en eski Anadolu uygarlığıdır. Ülkeyi yöneten krallar aynı zamanda başrahip, başyargıç ve başkomutan ünvanlarını taşımıştır. Tavananna adı verilen anakraliçeler Hitit danışma meclisi olan pankuşa da başkanlık edebilmiştir.

Buna göre, Hititlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Teokratik yönetim anlayışı yerleşmiştir.
- B) Merkezî otorite güçlü tutulmuştur.
- C) Demokratik sistem tam olarak benimsenmiştir.
- D) Monarşik idare şekli uygulanmıştır.
- E) Soylu kadınlar yönetim görevleri üstlenmiştir.

- 11.

"Genellikle Fırat ve Dicle nehir havzalarını kapsayan alanı tanımlamak için kullanılan Mezopotamya terimi bugün kültürel yayılım alanı olarak, daha geniş bir coğrafyayı tanımlar. Yapılan yeni kazı, yüzey araştırmaları ve filolojik tespitler yeni kültür bölgeleri ve tanımları oluşturur. Örneğin Halaf çanak çömleğinin yayılımı dikkate alınırda Güney Kafkasya bölgesi ile dahi en azından kültürel etkileşim olduğu görülür. Doğu Akdeniz dünyası, Anadolu, İran ve Körfez bölgesi ekonomik ve kültürel etkileşimin doğal coğrafyalarıdır. İlk yerleşik insan topluluklarından merkezî devlet sistemine giden süreci bu coğrafyada ayrıntılarıyla takip etmek mümkündür." Erkan Konyar, Anadolu ve Mezopotamya Tarihi, s.1

Metinde verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yerleşim, yaşam kaynaklarının yakınında kurulmuştur.
- B) Mezopotamya, uygarlaşma sürecinin bilgi kaynağıdır.
- C) İlk siyasi yapılanmalar bu coğrafyada görülmüştür.
- D) Mezopotamya, öncü bir medeniyete ve kültüre sahiptir.
- E) Tarımsal verimliliği artıracak düzenlemelere gidilmiştir.

1.

Sümerler	İlk yazılı hukuk
Babiller	İlk anayasa
Hititler	İlk veraset hukuku
Frigler	İlk tarım kanunları
Romalılar	On İki Levha Kanunları

Tabloda verilen İlk Çağ uygarlıkları ve oluşturdukları hukuki düzenlemelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Ekonomik uğraşlar hukukun gelişmesini sağlamıştır.
- B) Merkezî idareler güçlendirilmek istenmiştir.
- C) Yönetimde uygulama birliği amaçlanmıştır.
- D) Kültür seviyesinin yükseltilmesi hedeflenmiştir.
- E) Toplumsal çatışmalar önlenmeye çalışılmıştır.

2. Mısır uygarlığının ilk dönemlerinde, coğrafyasının göç yolları dışında kalması ve etrafının çöl ve denizlerle çevrili olması, Mısırlıların çevre uygarlıklar ile etkileşimine engel olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, Mısır uygarlığında görülen bu durumun doğal bir sonucudur?

- A) Kralların Tanrı olarak bilinmesi
- B) Kendine özgü bir uygarlık olması
- C) Ahiret inancının gelişmesi
- D) Piramitlerin inşa edilmesi
- E) Çok tanrılı dinî yapı görülmesi

3. Hititler krallıkla yönetilmiştir. Hitit kralları; devlet başkanı, başkomutan, başyargıç ve başrahip ünvanlarını taşımıştır. Hitit krallarından Telepinuş, tarihin ilk veraset yasasını hazırlamıştır. Yasaya göre kral, yerine geçecek veliahtı belirleme hakkına sahip olmuştur. Kraliçe Tavananna, kraldan sonraki en yetkili kişi olup kral savaşa gittiğinde küçük yaşta prenslere vekâlet etmiştir.

Yukarıdaki bilgilere göre, Hititlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Hititler meşruti monarşi rejimini benimsemiştir.
- B) Prenslere devlet tecrübesi kazandırılmak istenmiştir.
- C) Hitit hükümdarları devleti seküler anlayışla yönetmiştir.
- D) Devletin uzun ömürlü olması için tedbir alınmıştır.
- E) Mezopotamya'da eşitlikçi toplum yapısı oluşturulmuştur.

4. Sümerlerde kral aynı zamanda başrahip ve başyargıçtır. Mısır uygarlığında tanrı - kral anlayışı görülmüştür. Hititlerde kral, Tanrıça Arinna'nın başrahibidir.

Buna göre, yukarıdaki bilgilerden çıkarılabilecek ortak sonuç, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Aristokratik bir demokrasinin uygulandığı
- B) Dinin siyasi otorite hâline getirildiği
- C) Meşruti bir rejimin görüldüğü
- D) Ahiret anlayışına sahip olunduğu
- E) Tek tanrı inancının geliştiği

5. Girit Adası İlk Çağ Yunan medeniyetinin temellerinin atıldığı yer olması bakımından önemlidir. Ada'da yaşayan halk, soylular ve kral tarafından yönetilmiştir. Yöneticiler idare, sanat, ticaret, din gibi hemen her konuda söz sahibi olmuştur. Egemen sınıfı oluşturan yönetim zümresi halkı din adına söz sahibi olarak yönetmiştir.

Buna göre, Girit Adası ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Demokratik yönetim anlayışının benimsendiğine
- B) Yönetimde eşitlik ilkesinin gözetildiğine
- C) Çok tanrılı inanç yapısının varlığına
- D) Bilim ve sanat çalışmalarının desteklendiğine
- E) Teokratik yönetim sisteminin uygulandığına

6. Babil, önceleri küçük bir şehir devleti iken İmparatorluğun altıncı hükümdarı Hammurabi'nin zamanında geniş sınırlara ulaşılmıştır. Kent, imparatorluğu yöneten bir başkent konumuna getirilmiştir. Babil'in sahip olduğu kültürel mozaik özelliği toplumsal tabakalaşmaya yansımıştır. Bu durum yeni kanuni düzenlemelere gidilmesini zaruret hâline getirmiş, Hammurabi tarafından mevcut olan kanunlar sadeleştirilerek görseldeki "Hammurabi Kanunları" yürürlüğe konulmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hammurabi, ilk hukuk çalışmalarına imza atmıştır.
- B) Bürokratik bir sisteme ihtiyaç duyulmuştur.
- C) Babillerde sınıflı toplum yapısı oluşmuştur.
- D) Reform ve idari organizasyonlar gerçekleştirilmiştir.
- E) Toplumsal karmaşanın giderilmesi amaçlanmıştır.

7. Hititler, kasten öldürme ile kazara adam öldürmeyi birbirinden ayırmıştır.
- Sümer Kralı Urkagina yazılı kanunlar hazırlatmıştır.
- Mısırlılarla Hititler arasında Kadeş Antlaşması imzalanmıştır.
- Fenikeliler yirmi iki harften oluşan alfabeyi bulmuşlardır.

Yukarıda verilen olayların ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diplomatik özellikler taşımaları
B) Benzeri gelişmelerin ilk örnekleri olmaları
C) Hukuki alanda yaşanan gelişmeler olmaları
D) Kültürel özellikler taşımaları
E) Siyasi özellikler içermeleri
8. İlk Çağ'ın en büyük imparatorluklarından birini kuran Persler, mutlakiyetle yönetilmişlerdir. Pers kralının yetkileri sınırsızdır. Ülkelerini eyaletlere ayıran Persler bu şehirlerini sürekli olarak denetlemişlerdir. Kurmuş oldukları posta teşkilatından tarihçi Herodot eserinde övgüyle bahsetmiştir. İstihbarat örgütleri de başarılı hizmetler vermiş olup başka devletlere örnek olmuştur. **Perslerin sözü edilen faaliyetlerini göz önüne alarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**
- A) Diplomasi kültürleri gelişmiştir.
B) Öldükten sonraki hayatın varlığına inanmışlardır.
C) Sosyal ve kültürel çalışmaları desteklemişlerdir.
D) Teokratik yönetimi benimsemişlerdir.
E) Devletin merkezi idaresini güçlü tutmuşlardır.
9. Güney Mezopotamya'da önemli bir uygarlık kurarak diğer topluluklara örnek teşkil eden Sümerler, federal örgütlenme biçimini benimsemişlerdir. **Aşağıdakilerden hangisi Sümerlerin yukarıda sözü edilen yönetim modelinin göstergesidir?**
- A) Ziggurat adlı tapınakların aynı zamanda yönetim merkezi olması
B) Mezopotamya'da ilk yazılı kanunları hazırlamaları
C) Şehir devletleri modelinde siyasi yapılanmaya gitmeleri
D) Ülkeyi patesi adı verilen rahip - kralların yönetmesi
E) Devlet yönetiminde krala yardımcı olan danışma meclislerinin bulunması

10. Babil Hükümdarı Hammurabi döneminde kendi adıyla da anılan ve tarihteki ilk anayasa olan kanunlar hazırlanmıştır. Kanuni düzenlemelerde kısasa kısas uygulaması benimsenmiştir. Gücünü ordudan alan mutlakiyet anlayışını benimseyen Babiller tapınaklarına ziggurat adı vermişlerdir. **Buna göre, Babiller ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?**

- A) Rahip - kral anlayışından uzaklaşmıştır.
B) Hukuk sistemi sert kurallardan oluşmuştur.
C) Öncü bir devlet yapılanmasına sahiptir.
D) Hammurabi, Babillerin en güçlü hükümdarıdır.
E) Sümerlerin etkisinde kalmışlardır.

11. İlk Çağ'da Hititler ile Frigler tarım ve hayvancılıkla uğraşmışlardır. Urartular hayvancılığın yanı sıra madencilik alanında faaliyet göstermişlerdir. Lidyalılar ve İonyalıların temel geçim kaynakları ise ticaret olmuştur. **Bu durumun oluşmasındaki etkenin aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?**

- A) Yönetim anlayışı
B) Sosyal yapı
C) Coğrafi şartlar
D) İnanç sistemi
E) Kültürel özellikler

12.

Drakon: Soyularını koruyan kanunlar çıkarmıştır.

Solon: Doğuştan gelen sınıf ayrımını gelirlere göre düzenlemiştir.

Klistenes: Halkın yönetime katılması yönünde değişiklikler yapmıştır.

Psistratos: Diktatörlük anlayışını yerleştirmek istemiştir.

Arhon adı verilen kanun koyuculardan olan yukarıdaki isimlerin faaliyetlerinin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal ilişkilere yeni bir düzen getirmek
B) Demokratik yönetim anlayışını yerleştirmek
C) Ekonomik ıslahatlarla toplumsal refahı artırmak
D) Sınıflı toplum yapısını ortadan kaldırmak
E) Mutlak monarşi rejimine geçiş yapmak

1. Sasanilerin kale, liman ve yol yatırımlarına ağırlık vermekle;
- ticari,
 - askerî,
 - bilimsel
- faaliyetlerden hangilerini geliştirmeyi amaçladıkları söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Orta Çağ'da konargöçerlerin ordu teşkilatlanması yaşam şartlarının etkisi ile kendine özgü özelliklere sahip olmuştur. Bu özellikler askerî mücadelelerde yerleşiklere göre onlara bazı avantajlar sağlamıştır.
- Konargöçer bir topluluk olan Türklerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin sözü edilen avantajlardan olduğu söylenemez?**

A) Konargöçerlerin kale kuşatma sanatında donanımlı ve tecrübeli olması
B) Hafif süvari birliklerinden oluşması sebebiyle ordularının manevra kabiliyetlerinin yüksek olması
C) Yerleşiklere göre meydan savaşlarındaki yenilgilerde kayıplarının daha az olması
D) Konargöçer askerlerin hayat şartlarının sağladığı kazanımlar sebebiyle dayanıklı ve disiplinli olmaları
E) Askerî mücadelelerde ordu - millet anlayışı ile hareket etmeleri

3. Doğu Roma'da İmparator Tehodosius Konstantinus'tan beri bütün imparatorların fermanları Codex Theodosianus adıyla toplatılmıştır. Bu eser ülke genelinde Süryanice, Arapça ve Ermenice olmak üzere farklı dillere çevrilmiştir.
- Buna göre, sözü edilen durum ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?**

A) Doğu Roma geniş bir alanda hüküm sürmüştür.
B) Devletin kolektif hafızası oluşturulmak istenmiştir.
C) Eser, hukuki özellik taşıyan bir derleme çalışmasıdır.
D) Doğu Roma çok uluslu yapıya sahip bir devlettir.
E) Sınıflı toplum yapısı ortadan kaldırılmıştır.

4. Moğol İmparatorluğu'nun hukuk ve askerlik işlerini düzenleyen kanunlara "Cengiz Han Yasası" veya "Büyük Yasa" adı verilmiştir. Cengiz Han Yasası, geçmişten gelen Türk ve Moğol töresinin yazılı hâle getirilerek düzenlenmiş şeklidir. Kanunlar, İslamiyet'i kabul eden Moğollar tarafından da geliştirilerek uygulanmıştır.

Buna göre, Cengiz Han Yasası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Moğollar farklı kültürlerin uygulamalarının etkisi altında kalmıştır.
B) Cengiz Han Yasası'nın tamamı Cengiz Han tarafından oluşturulmuştur.
C) Düzenleyici, yasaklayıcı ve izin verici kurallardan oluşmuştur.
D) Dirlik ve düzen içerisinde yaşayabilme ve kaba kuvvetin engellenmesi hedeflenmiştir.
E) Hukuki değerlerin gerçekleşmesi için insan davranışının ne şekilde olması gerektiği tayin edilmiştir.

- 5.

Orta Çağ'da Doğu Roma İmparatorluğu haritası incelendiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Şehir devletleri hâlinde bir siyasi yapılanmaya gidilmiştir.
B) Doğu Roma toprakları iki kıtaya yayılmıştır.
C) Donanma faaliyetlerine uygun bir alanda hâkimiyet kurulmuştur.
D) Ülke eyaletlere ayrılarak idare güçlendirilmiştir.
E) Batı Avrupa topraklarında hâkimiyet kurulmuştur.

6.

Feodal yaşamın anlatıldığı görsele ve bu sistemin özelliklerine göre aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Tarım, önemli bir ekonomik uğraş hâline gelmiştir.
- B) Günlük yaşam belirli kurallara göre şekillenmiştir.
- C) Özel mülk sahibi olma teşvik edilmiştir.
- D) Halkın can güvenliği sağlanmaya çalışılmıştır.
- E) Hiyerarşik bir toplum düzeni oluşturulmuştur.

7. Orta Çağ Avrupa'sında Kavimler Göçü ile birlikte barbar toplumlar birbirleri ile mücadele etmiştir. Roma İmparatorluğu Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

Avrupa'daki bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine zemin hazırladığı söylenemez?

- A) Feodalitenin güçlenmesine
- B) Merkezî siyasi yapıların zayıflamasına
- C) Tarımsal üretimin gerilemesine
- D) Skolastik düşüncenin zayıflamasına
- E) Kilise kurumunun güçlenmesine

8. Orta Çağ'da hükümdarlar devletlerinin tanrısal bir kurum olduğunu, kendilerinin ise tanrı tarafından seçilmiş olduklarını iddia etmişlerdir.

Yöneticilerin bu tutum ile aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları savunulamaz?

- A) Meşruiyetlerini güçlendirmek
- B) Halkın devlete olan bağlılığını artırmak
- C) Hâkimiyet sahalarını geliştirmek
- D) İnancı meşruiyet kaynağı hâline getirmek
- E) Halkın yönetime katılmasını sağlamak

9. Orta Çağ Germen kavimlerinde ekonomik farklılıklar bulunmamaktaydı. Halk, kendileri tarafından seçilen krallar tarafından yönetilmekteydi.

Bu bilgilere göre, Germen kavimleri hakkındaki aşağıdaki yargılardan hangisi savunulamaz?

- A) Eşitlikçi bir toplum yapısı oluşmuştur.
- B) Hâkimiyetin kaynağı halktan alınmıştır.
- C) Meşruti monarşi uygulanmıştır.
- D) Halkın fikirleri önemsenmiştir.
- E) Demokratik uygulamalar benimsenmiştir.

10. Alman imparatorları papaların elinden taç giymişlerdir. Sasanilerde krallar kutsal ateşin koruyucusu olarak kabul edilmiştir. Türklerdeki hakanlar ülkelerini yönetme yetkilerini Gök Tengri'den almışlardır. Germen kavimlerinde ise krallar halk tarafından seçilmiştir.

Buna göre, Germen kavimlerindeki bu farklılaşmanın, aşağıdaki hangi alanda yaşandığı söylenebilir?

- A) Sosyal ve kültürel özellik
- B) Hâkimiyetin kaynağı
- C) Gelenekçi düşünce
- D) Feodal yapı
- E) Etnik milliyetçilik

11.

Orta Çağ'daki önemli bir ticaret güzergâhı olan İpek Yolu haritası incelendiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu - Batı medeniyetlerinin kaynaşmasına ortam hazırlamıştır.
- B) İpek Yolu'nda ağırlıklı olarak limanlar kullanılmıştır.
- C) Anadolu toprakları ticarete köprü görevini görmüştür.
- D) Kıtalar arasında transit ticaret ağı kurulmuştur.
- E) Yol güzergâhında önemli merkezler oluşturulmuştur.

1.

Yukarıda yer alan unsurlardan hangisinin, tarihte var olmuş siyasi organizasyonların güçlü olmasına olumlu etkisinden söz edilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Coğrafi ve ekonomik özellikler Orta Çağ'da devletlerin gücünü, dünya nüfusunun dağılımını belirleyen temel unsur olmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin siyasi otoritenin gücünü etkileyen diğer unsurlardan olduğu söylenemez?

- A) Liman bölgeleri
B) Elverişli iklim şartları
C) Verimli topraklar
D) Ticaret yolları
E) Demokratik yönetimler

3.

VII. yüzyıldan itibaren Hindistan toprakları İslam dünyasının ilgisini çekmeye başlamıştır. Siyasi birlik bulunmayan coğrafyada Arap ve İranlı tüccarlarla başlayan keşifler, bu coğrafyada İslam devletinin kurulmasına zemin oluşturmuştur. Gazneli Mahmut, bu coğrafyaya düzenlediği Hint Seferleri ile bilinen Türk hükümdarıdır. Onun zamanında Hindistan'a on yedi sefer düzenlenmiş, İslamiyet bu topraklarda hızla yayılmıştır.

Buna göre Hindistan'ın İslamlaşmasının anlatıldığı metindeki bilgilerde aşağıda verilenlerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Ticari faaliyetlerin kültürel ve siyasi sonuçlarının olmasından
B) Bölgenin çok sayıda din ve inanç topluluğunu barındırdığından
C) Müslümanlardan önce bölgede güçlü bir devlet yapısının oluşturulamamasından
D) İslam ordularının gaza ve cihat anlayışı ile bölgeye gitmesinden
E) Müslümanlarla birlikte Doğu - Batı arasında kültürel etkileşimin yaşanmasından

4.

Orta Çağ'da Emevilerde ve Abbasilerde devlet veraset yoluyla yönetilmiştir. Sasanilerde eyaletlerin yönetimi hanedan üyelerine bırakılmıştır.

Bu durum ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hanedan mensupları ayrıcalıklı hâle getirilmiştir.
B) Güçler ayrılığı prensibi kabul edilmiştir.
C) Yöneticiler iktidarlarını güçlendirmek istemiştir.
D) Merkezî yönetim usulü benimsenmiştir.
E) Soy dayanışmasına gidilmiştir.

5.

Kavimler Göçü'nün de etkisiyle MS 395 yılında Roma İmparatorluğu Batı ve Doğu Roma olarak önce ikiye ayrılmış, ardından Batı Roma İmparatorluğu 476'da yıkılmıştır. Bu yıkılış Avrupa coğrafyasında önemli bir otorite boşluğuna yol açmıştır.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu durumun sonuçlarından olması beklenemez?

- A) Avrupa'da sosyo - ekonomik çöküntünün yaşanması
B) Merkezî yapıların zayıflaması, feodalitenin gücünü artırması
C) Roma İmparatorluğu'nun eski kudretli gücünü kaybetmesi
D) Karışıklık yaşanan Avrupa'da halkın can ve mal güvenliğinin sağlanamaması
E) Ortodoks Hristiyanlık inancının Batı Avrupa'daki nüfusunun artması

6.

Sasanilere ait siyasi harita incelendiğinde, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Akdeniz'de denizcilik faaliyetlerinde bulunmuşlardır.
B) Önemli ticaret güzergâhları üzerinde hüküm sürmüşlerdir.
C) Doğu Roma İmparatorluğu ile komşu bir coğrafyada kurulmuşlardır.
D) Doğu kültürünün Batı kültürü ile kaynaşmasında coğrafi koridor rolünü üstlenmişlerdir.
E) Pers İmparatorluğu'nun siyasi ve coğrafi mirasçısı konumunda olmuşlardır.